

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

**Vývoj cestovního ruchu v okrese Kutná Hora a jeho
perspektivy**

Klára Voříšková

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Klára Voříšková

Ekonomika a management
Provoz a ekonomika

Název práce

Vývoj cestovního ruchu v okrese Kutná Hora a jeho perspektivy

Název anglicky

Development of tourism in Kutná Hora Region and its perspectives

---

Cíle práce

Cílem práce je analýza dosavadního vývoje cestovního ruchu v regionu Kutná Hora a jeho perspektivy pomocí statistických metod. Práce bude zkoumat vliv vybraných podmínek, které ovlivňují návštěvnost historických památek a využití hromadných ubytovacích zařízení. Výsledkem práce budou návrhy a doporučení, které by zlepšily situaci cestovního ruchu v této oblasti. Podkladové údaje budou čerpány z ČSÚ, z MMR, z Římskokatolické církve Kutná Hora-Sedlec a z vybraných historických objektů regionu.

Metodika

Získaná data budou vyhodnocena pomocí metod z oblasti časových řad.

Harmonogram:

Studium odborné literatury a odborných textů: 03/2019-09/2019

Předložení konečné podoby literární rešerše: 10/2019

Výběr a zpracování dat: 08/2019-01/2020

Předložení konečné podoby bakalářské práce: 15.2. 2020

Doporučený rozsah práce

30-50 stran

Klíčová slova

Cestovní ruch, historické památky, návštěvnost, ubytování, návštěvník, služby, časové řady, sezónnost

---

Doporučené zdroje informací

- BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting, 2013. ISBN 978-80-86724-46-1.
- GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-251-2595-3.
- HENDL, Jan. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat. 4., rozš. vyd.* Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0200-4.
- HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.
- HINDLS, Richard. *Statistika pro ekonomy. 8. vyd.* Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.
- HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, 2003. Expert (Grada). ISBN 80-247-0202-9.
- LOCHMANNOVÁ, Alena. *Cestovní ruch*. Prostějov: Computer Media, 2015. ISBN 978-80-7402-216-6.
- PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky : vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3748-5.
- RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů. Vyd. 3., rozš.* Ostrava: Key Publishing, 2009. Management (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-028-6.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Marie Prášilová, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2019

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 19. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Vývoj cestovního ruchu v okrese Kutná Hora a jeho perspektivy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 22. 3. 2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. Marii Prášilové, CSc. za poskytnutý čas, vstřícnost a cenné rady, které mi velmi pomohli při vypracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat Římskokatolické farnosti Kutná Hora-Sedlec, zámku Kačina a zámku Žleby za ochotu a poskytnutí potřebných dat a informací.

Vývoj cestovního ruchu v okrese Kutná Hora a jeho perspektivy

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na analýzu vývoje hromadných ubytovacích zařízení a návštěvnosti vybraných památek v okrese Kutná Hora. V praktické části je sledován vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení, počtu hostů a počtu dnů přenocování v letech 2012-2018. Dále je v práci provedena analýza roční návštěvnosti vybraných památek, kam patří chrám sv. Barbory, Kostnice, zámek Kačina a zámek Žleby. Vývoj vybraných ukazatelů je analyzován a interpretován pomocí elementárních charakteristik časových řad. U počtu hostů a jednotlivých památek byly na základě trendových funkcí stanoveny odhady počtu návštěvníků do roku 2020. U čtvrtletní návštěvnosti vybraných památek byla dále zkoumána sezónnost. Metodou lineárního trendu byly vypočteny průměrné sezónní indexy a čtvrtletní prognóza budoucího vývoje návštěvnosti. Na základě výsledků byly formulovány návrhy, které by mohly zvýšit počet turistů zvláště v době menšího zájmu veřejnosti.

Klíčová slova: Cestovní ruch, návštěvnost, historické památky, hromadná ubytovací zařízení, zámek, chrám, sezónnost, služby, návštěvník

Development of tourism in Kutná Hora Region and its perspectives

Abstract

The bachelor thesis is focused on the analysis of public accommodation facilities, attendance of selected monuments in the district of Kutná Hora. In the practical part, the evolution of the number of public accommodation facilities, guests and overnight stays in 2012- 2018 is monitored. Furthermore, an analysis of the annual attendance of selected monuments, which are: St. Barbaras's Church, Ossuary, the Kačina Palace and Žleby Castle. The development of selected indicators is analysed and interpreted using basic characteristics of time series. Estimates of the number of visitors until 2020 were set for the number of guests and individual sights based on the trend functions. The average seasonal indices and quarterly forecast of future visitors were calculated using the linear trend method. Based on the results, suggestions were made to help increase the number of tourists especially in times of less public interest.

Keywords: Tourism, attendance, historical monuments, public accommodation facilities, chateau, temple, seasonality, services, visitor

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	16
3.1 Cestovní ruch	16
3.1.1 Stručný popis historie cestovního ruchu	16
3.1.2 Definice cestovního ruchu	17
3.2 Základní pojmy cestovního ruchu	17
3.3 Typologie cestovního ruchu	18
3.3.1 Členění cestovního ruchu podle forem	18
3.3.2 Členění cestovního ruchu podle druhu	19
3.4 Faktory ovlivňující cestovní ruch.....	21
3.5 Materiálně-technická základna.....	22
3.5.1 Ubytovací služby	22
3.5.2 Stravovací služby	23
3.5.3 Doprava v cestovním ruchu	24
3.5.4 Cestovní kanceláře a agentury	25
3.6 Organizace cestovního ruchu v České republice	26
3.7 Programy na podporu cestovního ruchu	27
3.8 Trh cestovního ruchu.....	28
3.9 Ekonomika cestovního ruchu	29
3.9.1 Příjmy cestovního ruchu	29
3.9.2 Zaměstnanost v cestovním ruchu.....	30
3.9.3 Platební bilance cestovního ruchu	30
3.9.4 Satelitní účet	30
4 Charakteristika okresu Kutná Hora	32
4.1 Kutná Hora a její vybrané památky	32
4.1.1 Chrám sv. Barbory	33
4.1.2 Kostnice Sedlec.....	33
4.2 Zámek Kačina	34
4.3 Zámek Žleby	34
5 Analytická část	36
5.1 Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení.....	36
5.2 Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních	37
5.3 Vývoj návštěvnosti chrámu svaté Barbory	41

5.3.1	Sezónní návštěvnost chrámu svaté Barbory	43
5.4	Vývoj návštěvnosti Kostnice.....	45
5.4.1	Sezónní návštěvnost Kostnice	47
5.5	Vývoj návštěvnosti na zámku Kačina	48
5.5.1	Sezónní návštěvnost na zámku Kačina	50
5.6	Vývoj návštěvnosti na zámku Žleby	51
5.6.1	Sezónní návštěvnost na zámku Žleby	53
5.7	Návrhy a doporučení	54
6	Závěr.....	57
7	Seznam použitých zdrojů	59
8	Přílohy	62

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Chrám svaté Barbory.....	33
Obrázek 2:	Kostnice Sedlec	33
Obrázek 3:	Zámek Kačina	34
Obrázek 4:	Zámek Žleby	35

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Vývoj počtu HUZ v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018.....	37
Tabulka 2:	Vývoj počtu hostů v HUZ v letech 2012-2018.....	38
Tabulka 3:	Model počtu hostů v HUZ v letech 2012-2018	39
Tabulka 4:	Predikce počtu hostů pro rok 2019 a 2020	39
Tabulka 5:	Vývoj počtu přenocování v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018	40
Tabulka 6:	Vývoj počtu návštěvníků chrámu sv. Barbory v letech 2007-2018	41
Tabulka 7:	Model počtu návštěvníků v chrámu sv. Barbory v letech 2007-2018	42
Tabulka 8:	Predikce počtu návštěvníků chrámu sv. Barbory pro rok 2019 a 2020.....	42
Tabulka 9:	Čtvrtletní vývoj návštěvnosti chrámu sv. Barbory v letech 2016-2018	43
Tabulka 10:	Průměrné sezónní indexy chrámu sv. Barbory.....	44
Tabulka 11:	Čtvrtletní predikce návštěvnosti chrámu sv. Barbory pro rok 2019 a 2020	44
Tabulka 12:	Vývoj počtu návštěvníků Kostnice v letech 2007-2018.....	45
Tabulka 13:	Model počtu návštěvníků v Kostnici v letech 2007-2018	46
Tabulka 14:	Predikce počtu návštěvníků Kostnice pro rok 2019 a 2020	46

Tabulka 15: Čtvrtletní vývoj návštěvnosti Kostnice v letech 2016-2018.....	47
Tabulka 16: Průměrné sezónní indexy Kostnice	47
Tabulka 17: Čtvrtletní predikce návštěvnosti Kostnice pro rok 2019 a 2020	48
Tabulka 18: Vývoj počtu návštěvníků na Zámku Kačina v letech 2013-2018.....	48
Tabulka 19: Model počtu návštěvníků na zámku Kačina v letech 2013-2018.....	49
Tabulka 20: Predikce počtu návštěvníků na zámku Kačina pro rok 2019 a 2020.....	49
Tabulka 21: Vývoj sezónní návštěvnosti na Zámku Kačina v letech 2015-2018.....	50
Tabulka 22: Průměrné sezónní indexy zámku Kačina.....	51
Tabulka 23: Čtvrtletní predikce návštěvnosti zámku Kačina pro rok 2019 a 2020.....	51
Tabulka 24: Vývoj počtu návštěvníků na zámku Žleby v letech 2010-2018	51
Tabulka 25: Model počtu návštěvníků na zámku Žleby v letech 2010-2018.....	52
Tabulka 26: Predikce počtu návštěvníků na zámku Žleby pro rok 2019 a 2020.....	52
Tabulka 27: Vývoj sezónní návštěvnosti na Zámku Žleby v letech 2016-2018.....	53
Tabulka 28: Průměrné sezónní indexy zámku Žleby.....	54
Tabulka 29: Čtvrtletní predikce návštěvnosti zámku Žleby pro rok 2019 a 2020.....	54

Seznam grafů

Graf 1: Počet hostů rezidentů a nerezidentů v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018	38
Graf 2: Kvadratický trend vývoje počtu hostů v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018 ..	39
Graf 3: Počet přenocování rezidentů a nerezidentů v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018	41
Graf 4: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti chrámu sv. Barbory v letech 2007-2018...	43
Graf 5: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti Kostnice v letech 2007-2018.....	46
Graf 6: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti zámku Kačina v letech 2013-2018	49
Graf 7: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti zámku Žleby v letech 2010-2018	53

1 Úvod

Cestovní ruch neboli turismus tvoří v současné době důležité odvětví, které je nedílnou součástí života lidí, průmyslu a ekonomiky vyspělých a rozvojových zemí. Významně se podílí na národním hospodářství, poskytování pracovních míst a na rozvoji zemí, měst a kultur. V posledních letech prokazuje turismus vysoce rychlý rozvoj díky nově přibývajícím destinacím, technologiím a aktivitám.

Historie cestovního ruchu sahá až na počátky starověkých civilizací, kdy se lidé vydávali na dlouhé cesty daleko od svých domovů. Později byl turismus spojován s objevitelskými a kolonizačními cestami a průmyslovou revolucí. Avšak k největšímu vzestupu cestovního ruchu došlo až ke konci 20. Století, kdy se rozvinula letecká doprava, díky které mohli lidé létat na místa kdysi nepřístupná.

Rozkvět České republiky s ohledem na cestovní ruch nastal až po roce 1989, kdy došlo k pádu komunistického režimu a otevření hranic. Lidé mohli vycestovat do zahraničí a Česká republika se tak mohla zaměřit na rozvoj služeb spojené s cestovním ruchem.

Na zvýšení turismu se také podílel dále vstup do schengenského prostoru. Zrušili se tak vnitřní a hraniční kontroly mezi členskými státy EU, kteří byly zapojeni do schengenské spolupráce. To mělo za následek masivní nárůst turistů jak v Čechách tak i v ostatních evropských zemí.

V dnešní době je Česká republika, často označovaná jako srdce Evropy, stále více oblíbená a vyhledávaná jako destinace nejen tuzemskými, ale i zahraničními turisty. K nejvíce navštěvovaným městům patří především centrum Prahy, Český Krumlov, Brno a dále také Kutná Hora.

Okres Kutná Hora, který je předmětem práce, se nachází v jihovýchodní části středočeského kraje. Z hlediska cestovního ruchu je okres velice významný, a to především díky historickým památkám, které turistům nabízí. Nejvíce navštěvovaným městem je však Kutná Hora, jejíž historické centrum spolu s chrámem sv. Barbory a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie je od roku 1995 zapsáno na Seznamu světového dědictví UNESCO. Kromě památek se na vysokém počtu návštěvníků podílí výhodná dostupnost mezi Kutnou Horou a Prahou, a dále akce, které se v městě každoročně konají.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je provést statistickou analýzu dosavadního vývoje cestovního ruchu v okrese Kutná Hora. Práce se zabývá vývojem počtu hromadných ubytovacích zařízení, počtu hostů a počtu přenocování v letech 2012-2018. Dále je v práci sledována návštěvnost čtyř významných památek, které se nachází v Kutné Hoře a okolí – chrámu sv. Barbory, Kostnice, zámku Kačina a zámku Žleby. Analýzy budou vypracovány pomocí elementárních charakteristik časových řad a odhadů, které budou vypočteny podle trendových funkcí. U jednotlivých památek bude dále zkoumaná sezónnost a vypočtena čtvrtletní predikce budoucího vývoje návštěvnosti pro rok 2019 a 2020. Na základě vyhodnocených analýz budou navrženy návrhy a doporučení, které mohou zlepšit stávající situaci cestovního ruchu v okrese Kutná Hora.

2.2 Metodika

Bakalářská práce je rozvržena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části byly informace v oblasti cestovního ruchu získány na základě odborné literatury a spolehlivých internetových zdrojů.

Pro analýzy v praktické části byly použity metody z oblasti časových řad. Data týkající se hromadných ubytovacích zařízení a počtu hostů byla získána z databáze Českého statistického úřadu. Data roční a čtvrtletní návštěvnosti byla poskytnuta osobami starajícími se o správu vybraných památek. Veškeré výpočty byly zpracovány v Microsoft Office Excel a programu Statistica 12.

Elementární charakteristiky časových řad

Použitím elementárních charakteristik při analýze časových řad je možné získat rychlou a orientační představu o datech, kterou daná časová řada obsahuje.

V bakalářské práci byly využity následující elementární charakteristiky:

- *první absolutní diference* – určuje, o kolik se zvýšila nebo snížila daná hodnota (y_t) oproti hodnotě předcházející (y_{t-1}),

$$\Delta_t^1 = y_t - y_{t-1}, t = 2, 3, \dots, n$$

- *koeficient růstu* – neboli tempo růstu představuje relativní postupnou rychlost změn hodnot (y_t) nacházejících se v časové řadě,

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}, t = 2, 3, \dots, n$$

- *průměrný koeficient růstu* – je vypočten jako geometrický průměr z jednotlivých koeficientů růstu (k_t),

$$\bar{k} = \sqrt[n]{k_1 k_2 \dots k_n}, \text{ kde } n \text{ je délka časové řady}$$

- *relativní přírůstek* – udává, o kolik procent se hodnota (y_t) změnila oproti hodnotě předešlé (y_{t-1}),

$$\delta = (y_t/y_{t-1}) - 1, t = 2, 3, \dots, n$$

- *bazický index* – vyjadřuje, jak se změnila hodnoty (y_t) v časové řadě vzhledem k základnímu období (y_0).

$$bi = y_t/y_0, t = 2, 3, \dots, n$$

Modelování časových řad

Pro modelování časových řad se vychází z předpokladu, že posuzovaná časová řada obsahuje čtyři složky - trendovou, sezonní, cyklickou a náhodnou složku.

$$y_t = T_t + S_t + C_t + \varepsilon_t$$

Trend představuje dlouhodobou hlavní a celkovou tendenci vývoje analyzované časové řady a může být rostoucího, klesajícího nebo konstantního charakteru.

Sezonní složka je opakující se odchylka od trendové složky, která se objevuje v časových řadách u hodnot s periodicitou kratší nebo rovno jednomu roku.

Cyklickou složku představuje perioda, jejíž výkyvy se pravidelně opakují a přesahují období delší než jeden rok.

Náhodná složka je taková veličina, kterou není možné charakterizovat žádnou funkcí času. Je to složka s malými, nepravidelnými a jedinečnými výkyvy, které nelze předpovídat. Zbývá po vyloučení trendové, sezonní a cyklické složky.

Klasické modely trendu

Trend pomáhá lépe sledovat a analyzovat dynamický vývoj neperiodických časových řad. V bakalářské práci byly použity čtyři trendové funkce:

- lineární $T_t = a + bt$,
- kvadratická $T_t = a + bt + ct^2$,
- logaritmická $T_t = a + b \log t$,
- exponenciální $T_t = a b^t$.

Nejvhodnější funkce je vybrána na základě nejvyšší hodnoty indexu determinace. Čím více je hodnota bližší jedné, tím lépe daná funkce popisuje reálný vývoj časové řady v minulosti, a tak lze předpokládat, že podobným způsobem bude funkce vyjadřovat i budoucí průběh.

Konstrukce prognózy časové řady

Pro sestavení předpovědi se nejčastěji používají metody extrapolace. Podstata metody vychází ze studie zákonitostí vývoje časových řad v minulosti a přítomnosti do budoucnosti.

Mezi základní extrapolační metody patří bodový odhad, který se získá po dosazení časové proměnné do trendové funkce, a intervalový odhad.

Intervalová predikce představuje odhad, který je reprezentován intervalem. Spolehlivost odhadu $(1 - \alpha)$ je dána zvolenou pravděpodobností. Pokud je spolehlivost odhadu 0,95 znamená to, že interval spolehlivosti je 95%. Čím vyšší je pravděpodobnost, tím je daný odhad přesnější naopak, čím širší je interval, tím je přesnost odhadu nižší. Vzorec pro výpočet intervalového odhadu je:

$$P(y_{n+1} - t_{\alpha(n-2)} * s'_{y_{n+1}} \leq y'_{n+1} \leq y_{n+1} + t_{\alpha(n-2)} * s'_{y_{n+1}}) = 1 - \alpha$$

kde,

y_{n+1} bodová předpověď na období $(n+1)$

$t_{\alpha(n-2)}$ kritická hodnota Studentova t – rozdělení pro hladinu významnosti a stupně volnosti např. u přímky $(n-2)$, nebo u paraboly $(n-3)$

$s'_{y_{n+1}}$ směrodatná chyba předpovídané hodnoty

$$s'_{y_{n+1}} = s_y * \sqrt{(1 - I^2) * \frac{n(n^2-1)+12i^2}{(n^2-1)(n-2)}}, \text{ kde } i \text{ je horizont předpovědi.}$$

Sezónnost v časových řadách

Sezónní složka S_t se vyskytuje pouze v časových řadách, které mají periodicitu kratší než jeden rok. Sezónní výkyvy jsou především způsobeny střídáním ročních období. Dalším druhem sezónních výkyvu jsou například společenské akce, tradice, prázdniny, svátky a další. Pro měření intenzity sezónních vlivů byly pomocí metody lineárního trendu v práci aplikovány sezónní indexy, jejichž vzorec je ve tvaru:

$$S_t = \frac{\text{skutečná hodnota řady } y_t}{\text{vyrovnaná hodnota řady } y'_t}, [1] [2].$$

3 Teoretická východiska

3.1 Cestovní ruch

V poslední době se cestovní ruch stává globálním fenoménem moderní společnosti a je stále důležitějším a nepostradatelným jevem světové ekonomiky.

Cestovní ruch lze charakterizovat ve dvou částech. První část představuje oblast spotřeby, kde je cestovní ruch označován jako nástroj k uspokojování lidských potřeb. V druhé části znázorňuje podnikatelské příležitosti, které jsou významnou součástí ekonomiky. Zásadní místo má cestovní ruch v národním hospodářství, kde přináší přínosy, které se vykazují v mnoha makroekonomických odvětví. Projevuje se v peněžních a měnových vztazích a napomáhá ke zvyšování hodnoty HDP a zaměstnanosti.

Obecně je cestovní ruch chápán jako volný pohyb lidí vně i uvnitř státu, kteří opouštějí svá trvalá bydliště na dobu přechodnou. Lidé cestují za účelem rekreace, relaxace, zábavy nebo za účelem poznávání a vzdělávání [3] [4].

3.1.1 Stručný popis historie cestovního ruchu

Podoba cestovního ruchu se vyskytovala už v počátcích starověku. Tehdy cesty byly jiné povahy. Hlavní důvody cest byly obchody, objevitelských cesty, vojenské výpravy a náboženství. Cestování jako takové si mohli dovolit pouze bohaté vrstvy [5].

První známky o moderním cestovním ruchu jsou datovány až do 18. století, kdy propukla průmyslová revoluce a s ní docházelo k rozvoji dopravy. Někdy se ale tvrdí, že první základy cestovního ruchu v moderním pojetí položil Thomas Cook, který pořádal organizované cesty a jako první založil cestovní kanceláře.

Ve 20. století začíná cestovní ruch pronikat do širších vrstev obyvatelstva, protože dochází k přispívání jeho rozvoje. Obyvatelé mají dostatek peněz k uspokojení potřeb, možnost trávit více volného času, a především mají svobodu pohybu a pobytu. Oblíbené začaly být pobyty u moře, lázeňské pobyty či plavby.

V dnešní době je cestovní ruch stále, více vyhledávanějším. Hlavním důvodem je život v demokratickém světě, kdy člověk má možnost se svobodně rozhodovat, kam chce nebo nechce cestovat. Díky tomu se cestovní ruch stává jednou z nejsvobodnějších lidských činností [6].

3.1.2 Definice cestovního ruchu

Cestovní ruch je definován vícero způsoby. Je označován za jev mnohostranný, jelikož proniká do ekonomických a mimoekonomických oblastí společnosti. Díky tomu je obtížné jednoznačně určit definici [7].

Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO) definuje cestovní ruch jako *činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší než je stanovena, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě* [6].

Kaspar považoval cestovní ruch jako *souhrn vztahů a jevů, které vyplývají z cestování anebo pobytu osob, přičemž místo pobytu není hlavním ani trvalým místem bydlení nebo zaměstnání* [6].

F. W. Ogilvie charakterizoval cestovní ruch jako *ekonomický jev spojený se spotřebou hmotných a nehmotných statků, hrazených z prostředků získaných v místě trvalého bydliště* [8].

3.2 Základní pojmy cestovního ruchu

Stálý obyvatel je v domácím cestovním ruchu osoba, která žije na určitém místě alespoň šest po sobě jdoucích měsíců před příjezdem do jiného místa na dobu kratší než 6 měsíců. V zahraničním cestovním ruchu se jedná o osobu, která v dané zemi žije nejméně jeden rok před příchodem do jiné země na dobu kratší než dvanáct měsíců. Jedná se tedy o občany státu a cizince, kteří splňují tato kritéria [3].

Návštěvník je osoba, která v domácím cestovním ruchu cestuje v zemi na jiné místo, kde má své trvalé bydliště na kratší dobu než šest měsíců. V zahraničním cestovním ruchu cestuje do jiné země na dobu kratší než jeden rok, přičemž hlavní účel cesty je v obou případech jiný než vykonávání výdělečné činnosti [3].

Turista je návštěvník, který se v určité zemi zdrží alespoň 24 hodin včetně přenocování [4].

Výletník je osoba, která se v navštívené zemi zdrží pouze jeden den, aniž by přenocovala [6].

Cestování je obsáhlejší pojem než cestovní ruch. Do cestování řadíme i motivy, které nejsou součástí cestovního ruchu, například cesta do školy.

Turistika je odvětví cestovního ruchu, které je spojeno s pohybovou aktivitou účastníků jako například cykloturistika [4].

3.3 Typologie cestovního ruchu

Cestovní ruch bývá rozdělován na druhy (na základě příčin a důsledků, které ho ovlivňují) a formy (vycházející z požadavků účastníků), které se stále mění na základě neustálého vývoje a doplňují se v závislosti na nabídce a poptávce [3].

3.3.1 Členění cestovního ruchu podle forem

Z hlediska potřeb účastníků je cestovní ruch členěn na:

Rekreační cestovní ruch

Jedná se o odpočinek, který slouží k duševní a fyzické regeneraci člověka ve vhodném prostředí, a to například u vody, hor nebo v prostředí lesa. Jde o kombinaci pobytu v přírodě s rekreačními aktivitami. Mezi typický rekreační cestovní ruch patří chataření a chalupaření. Dále jsou to procházky a táboření [3] [5].

Kulturně – poznávací cestovní ruch

Je zaměřen především na poznávání kulturního dědictví, způsobu života, tradic a zvyků naší země, ale i zemích ostatních. Dochází k uspokojování duchovních potřeb, jako jsou poznávání, vzdělávání nebo rozptýlení. Do této kategorie patří návštěva kulturních a historických památek, galerií, divadel, národních parků či festivalů. Všeobecně je tato forma cestovního ruchu spojována vždy s pobytoвым, lázeňským či poutním cestovním ruchem. Samostatně se objevuje jen málokdy [5].

Sportovně – turistický cestovní ruch

Do této kategorie řadíme aktivní odpočinek a spoluúčast na sportovních činnostech. Cílem je posílení fyzické kondice člověka. Jde například o pěší turistiku, horolezectví, vodní turistiku, cykloturistiku, jízdu na koni a jiné. Sportovně – turistický ruch se také vyskytuje v pasivní podobě. Patří sem například diváci, kteří se účastní na sportovních akcích, jako jsou mistrovství světa, dostihy či olympijské hry [5].

Zdravotní a lázeňský cestovní ruch

Zdravotní cestovní ruch představuje lékařské zákroky, které jsou prováděny mimo zemi bydliště účastníka, a zároveň je zákrok hlavním důvodem návštěvy dané země. Naopak lázeňský cestovní ruch je forma, která je charakteristická pobytem v lázeňském zařízení za účelem léčení, relaxace a regenerace [5].

3.3.2 Členění cestovního ruchu podle druhu

Cestovní ruch lze rozdělit podle následujících kritérií:

podle místa realizace:

- domácí cestovní ruch – účastníci cestují pouze uvnitř státu, nepřekračují hranice,
- zahraniční cestovní ruch – účastníci cestují mimo hranice státu;

zahraniční cestovní ruch se dále člení z hlediska vlivu k platební bilanci na:

- výjezdový cestovní ruch (pasivní) – výjezdy občanů dané země do zahraničí
- příjezdový cestovní ruch (aktivní) – příjezdy cizinců do dané země
- vnitřní cestovní ruch – zahrnuje jak domácí, tak i příjezdový cestovní ruch,
- národní cestovní ruch – obsahuje cestovní ruch domácí i výjezdový [6];

podle plátce nákladů:

- komerční – účastník si hradí náklady z vlastních příjmů,
- sociální – náklady jsou hrazeny z části účastníkem a z části jinými subjekty. Příkladem je stát, fondy, zaměstnavatel a jiné. Jedná se o skupiny lidí, kteří jsou handicapovaní, nebo kteří mají specifické zdravotní problémy [7];

podle způsobu zajištění cesty a pobytu:

- organizovaný – cestu a pobyt obstarávají cestovní kanceláře nebo jiní zprostředkovatelé
- neorganizovaný – účastník si sám zajišťuje ubytování a cestu [8];

podle věku účastníků:

- cestovní ruch dětí – jedná se o cestovní ruch zaměřený na děti do 15 let, které se zúčastňují plánovaných pobytů (letní tábory, školní výlety apod.) pod dozorem zodpovědných osob, ale bez přítomnosti rodičů,
- mládežnický cestovní ruch – zahrnuje mladé lidi ve věku 15–25 let, kteří cestují samostatně v podobě výměnných pobytů, jazykových kurzů a mezinárodních pracovních programů,
- rodinný cestovní ruch – je určen pro mladé rodiny s dětmi ve věku od 25–44 let,
- seniorský cestovní ruch – je zaměřen na lidi v produktivním věku, kteří mají specifické potřeby na základě jejich věku a preferují tak určité formy dovolené (lázeňské a zdravotní pobyty, vodní zájezdy apod.) [3];

podle délky pobytu:

- výletní – pobyt mimo trvalé bydliště kratší než jeden den bez přenocování,
- krátkodobý – jedná se o cestovní ruch v rozpětí jednoho až tří přenocování,
- dlouhodobý – představuje cestovní ruch, který zahrnuje čtyři a více přenocování [3];

podle prostředí:

- městský – zahrnuje většinou kratší pobyty, které jsou spojeny s návštěvou kulturních a společenských míst. Příkladem je gurmánský cestovní ruch, kulturní poznávací cestovní ruch apod.,
- venkovský – je zajišťován v přírodním prostředí venkova. Cílem je poznání venkova s možností vyzkoušení venkovských aktivit,
- cestovní ruch ve střediscích – představuje objekty, které jsou vybudovány pro účely cestovního ruchu. Jedná se o lázně, resorty, sportoviště a jiné [7];

podle účelu cesty:

- dovolená, rekreace,
- zdravotní cestovní ruch,
- vzdělávání a školení,
- náboženský a poutní cestovní ruch,

- nákupní cestovní ruch [7].

Výše uvedené rozdělení cestovního ruchu podle kritérií není zcela úplné. Existuje mnoho dalších rozdělení, například rozdělení podle sezónnosti, dopravních prostředků, typů ubytování apod. [7].

3.4 Faktory ovlivňující cestovní ruch

Faktory, které ovlivňují cestovní ruchu lze rozdělit do tří skupin na selektivní faktory, lokalizační a realizační podmínky.

Selektivní faktory

Selektivní faktory jsou též označovány jako stimulační faktory. Stimulují vznik a rozvoj cestovního ruchu ve funkci poptávky. Faktory se dělí na objektivní a subjektivní.

Do objektivních faktorů patří celá řada faktorů (politické, sociální, ekonomické, ekologické), které ovlivňují rozvoj cestovního ruchu určité země, jako jsou například válečné konflikty, kriminalita, právní předpisy a zákony či životní úroveň obyvatelstva.

Subjektivní faktory představují psychologické faktory a podněty, podle kterých se účastníci rozhodují, zda se účastní cestovního ruchu nebo nikoliv. Rozhodování je ovlivněno kulturní úrovní obyvatelstva, propagací a reklamou [4].

Lokalizační podmínky

Lokalizační podmínky stanovují, jaké funkční využití budou mít dané oblasti pro cestovní ruch na základě jejich charakteru, lákavosti, přírodních možností a společenského předpokladu. Na základě toho se lokalizační předpoklady člení na podmínky přírodního a společenského charakteru. Přírodní podmínky zahrnují klimatické, hydrologické poměry, přírodní atraktivitu či faunu a floru. Jedná-li se o oblast, která má příjemnější klima nebo neobvyklý terén, znamená to, že bude mít lepší podmínky pro cestovní ruch. Do podmínek společenského charakteru jsou zahrnuty kulturně-historické památky, tradice, umělé atrakce a akce, které přilákávají na místa jejich konání velký počet lidí [4] [8].

Realizační podmínky

Realizační podmínky jsou konečnou fází rozdílných forem cestovního ruchu. Umožňují realizovat požadavky účastníků v oblastech cestovního ruchu prostřednictvím dopravy, díky které se účastníci přesouvají do cílové destinace. Další nezbytnou složkou je materiálně-technická základna, která vytváří pro daná území příjmy. Pro hodnocení stupně realizačních faktorů existuje řada ukazatelů, a to například počet návštěvníků v určitém prostoru, počet ubytovacích zařízení nebo ukazatelé kvality stravovacích, ubytovacích a přepravních služeb [4] [8].

3.5 Materiálně-technická základna

Materiálně-technická základna, často označovaná jako infrastruktura CR, slouží k realizaci služeb určené pro účastníky cestovního ruchu. Je v podstatě totožná s pojmem „realizační podmínky“. Obsahuje stravovací a ubytovací služby, dopravu, služby cestovních kanceláří a agentur, doplňkové služby, kam jsou řazeny například služby průvodcovské, směnářské nebo prodej suvenýrů. Společným znakem služeb je to, že jsou neskladovatelné a při jejich nevyužití dochází k ekonomickým ztrátám [8].

3.5.1 Ubytovací služby

Neodmyslitelnou součástí cestovního ruchu jsou ubytovací služby, které mají významný podíl na uskutečnění cestovního ruchu. V souvislosti s cestováním vzniká potřeba odpočinku. Na základě toho turisté vyhledávají ubytovací zařízení, která slouží jako místa pro přenocování na dobu přechodnou mimo trvalá bydliště.

Ubytovací zařízení se rozlišují na hromadná zařízení a ubytování v soukromí. Za hromadná ubytovací zařízení se považují subjekty, které mají více jak pět pokojů a slouží pro účely cestovního ruchu. Pro ubytování v soukromí je charakteristická menší kapacita, kdy zařízení nesmí přesáhnout více jak pět pokojů. Jsou zde zahrnuty pobyty u přátel, pronájem bytů, místností či chat [6] [9].

Kategorie ubytovacích zařízení

Kategorizace vyjadřuje druh ubytovacího zařízení. Zároveň se vychází z typu poskytovatelských služeb a jejich poskytování. Podle české metodologie se vyskytují následující druhy ubytovacích zařízení [6]:

Hotel – jde o nejrozšířenější ubytovací zařízení s alespoň 10 pokoji pro hosty. Je vybaven pro poskytování dočasného ubytování a služeb, které jsou s tím spojené (mnohdy služby stravovací). Hotely se dělí do 5 tříd [10].

Motel – představuje ubytovací zařízení s alespoň 10 pokoji pro hosty, které poskytují přechodné ubytování a služby, které jsou určeny zejména pro motoristy. Hostům je k dispozici parkování v blízkosti motelu. Motely rozdělujeme do 4 tříd [10].

Penzion – je ubytovací zařízení s nejméně 5 pokoji pro hosty, ale s omezeným rozsahem doplňkových služeb. Přesto jsou ubytovací služby na stejné úrovni s hotelem a dělí se do 4 tříd [10].

Botel – jedná se o ubytovací jednotku nacházející se na trvale ukotvené lodi [10].

Kemp – je ubytovací zařízení sloužící pro přechodné ubytování ve stanu, vlastních vozidlech nebo v pronajímané chatě. Nabízí širokou škálu vybavení, služeb a aktivit pro kempující hosty [11].

Chatová osada – představuje ubytovací zařízení, kde jsou hosté ubytováni v objektech vlastníka (chatky, bungalovy) [10].

Turistická ubytovna – je řazena do dvou tříd. Jde o jednodušší typ ubytovacího zařízení s větším počtem lůžek v ubytovacích místnostech [6].

Klasifikace ubytovacích zařízení

Mimo kategorie se ubytovací zařízení na základě požadavků vztahující se k vybavení a úrovni poskytovaných služeb dělí do tříd, které se v České republice označují hvězdičkou, kdy maximální počet hvězdiček je 5 [6].

Rozdělení tříd podle počtu hvězdiček:

- Tourist *
- Economy **
- Standart ***
- First class ****
- Luxury ***** [10]

3.5.2 Stravovací služby

Stejně jako ubytovací služby patří i stravovací služby mezi nedílnou součást cestovního ruchu a představují významné odvětví podnikání. Cílem stravovacích služeb je uspokojení základních potřeb člověka, konkrétně potřeby výživy. V mezinárodním

cestovním ruchu představuje stravování možnost se seznámit s kulturou dané země a blíže poznat její gastronomické produkty či specifické zvyklosti, které mohou být hlavním motivem účasti na cestovním ruchu [10] [12].

Formy stravování se dělí na individuální a společné stravování. Jestliže si turisté zajišťují přípravu jídel a nápojů samy – pak jde o stravování individuální. Nevýhodou této formy je časová ztráta související s přípravou jídel a nápojů. O společném stravování se hovoří tehdy, jedná-li se o hromadnou přípravu jídel a nápojů připravované pro velké skupiny osob. Vytvářený sortiment je variabilní a může se měnit na základě klientely, módních trendů, sezónnosti a dalších faktorů [10].

Stravovací služby lze dále dělit na různé typy. Příkladem jsou bary, hospody, taverny, kde hlavní činností je výčep alkoholických a nealkoholických nápojů. Dále jsou to stravovací zařízení v hotelech a střediscích, rychlá občerstvení, restaurace, zábavní komplexy (kluby, kasina, divadla), běžné stravování v návštěvnických atrakcích a další [12].

3.5.3 Doprava v cestovním ruchu

Dopravní služby jsou jednou ze základních a nejdůležitějších podmínek pro realizaci cestovního ruchu. Tyto služby zajišťují přepravu cestujících z místa trvalého bydliště na místa spojená s cestovním ruchem a zpět. Doprava a cestovní ruch se navzájem ovlivňují, neboť díky rozvoji jednotlivých druhů a forem cestovního ruchu dochází ke vzniku nových typů dopravy, rekonstrukci a výstavbě nových dopravních sítí.

Dopravní služby lze dělit podle druhu dopravy, kdy jde o služby silniční, letecké, železniční, vodní a ostatní dopravy, dále podle teritoriálního hlediska se jedná o služby vnitrozemní a mezinárodní dopravy. Z hlediska periodicity se rozlišuje pravidelná a nepravidelná doprava. Pod ostatní dopravu spadá doprava, která probíhá v cílových místech cestovního ruchu (autobus, tramvaj, trolejbus) [3].

Ve spojitosti s cestovním ruchem dochází také k rozvoji speciální infrastruktury určené výhradně pro potřeby turistů, a to například lanovky, horské tratě, vleky, jízda na zvířatech či cykloturistika [4].

Dopravní služby podle druhu dopravy:

Letecká doprava

Letecká doprava je nejmladším a nejrychlejším druhem dopravy, která umožňuje přepravu velkého počtu cestujících na dlouhé a střední vzdálenosti za krátký čas.

Přestože hlavními výhodami jsou rychlost, bezpečnost a pohodlí, existují i negativní stránky této dopravy. Je to například doba, kterou cestující stráví na letišti, letecká nedostupnost na některá místa nebo strach lidí z létání [11].

Silniční doprava

Jedna z nejvíce využívaných typů dopravy je doprava silniční, která celosvětově zaujímá 79% podílu v osobní přepravě. Je uskutečňována prostřednictvím osobních či nákladních automobilů, karavanů nebo pomocí vypůjčených aut. Hlavními důvody, které činí silniční dopravu nejrozšířenější, jsou flexibilita, pohodlnost, finanční dostupnost, rychlost a kontrola nad průběhem cesty [11].

Železniční doprava

Železniční doprava je jedním z nejstarších druhů dopravy. Hraje významnou roli ve fungování trhu výrobků a v přepravě velkého počtu obyvatelstva po daném území. Přestože zaujímá pouze 2% podílu na pasivním cestovním ruchu, je cestování vlakem stále důležitou součástí z hlediska mezinárodního cestovního ruchu. Výhodou je rychlost, pravidelnost přepravy, pohodlí, vysoká bezpečnost, šetrnost k životnímu prostředí a umístění nádraží v centrech měst či v jejich blízkosti.

V České republice jsou převládající České dráhy, které byly do roku 2008 největším tuzemským podnikem na základě počtu zaměstnaných osob. Firma spadá pod vlastnictví státu a je dlouhodobě ztrátová [6] [11].

Vodní doprava

Vodní doprava slouží pro přepravu cestujících po vodních dopravních cestách. Člení se na námořní a říční dopravu. Námořní doprava představuje mezinárodní plavby po mořích, oceánech, nejčastěji ve formě výletních lodí, které poskytují turistům zážitky z určitých letovisek. Naopak říční (vnitrozemská) doprava se uskutečňuje na řekách a je spojená spíše s poznáváním kulturně či historicky zajímavých míst a měst [4] [11].

3.5.4 Cestovní kanceláře a agentury

Cestovní kancelář je základní složkou cestovního ruchu. Funguje na principu prostředníka. Koná v zájmu klienta, kdy obstarává, organizuje a zabezpečuje služby cestovního ruchu a uzavírá dohody s dodavateli cestovních služeb (hotely, leteckými

společnostmi). Za to cestovní kancelář obdrží poplatky ze strany klienta či provize ze strany dodavatelů.

V České republice je podle právních norem cestovní kancelář vymezena jako organizace, která nabízí a prodává jednotlivé služby cestovního ruchu či jejich kombinace, vlastní zájezdy a věci související s cestovním ruchem (mapy, vstupenky, jízdní řády). Naopak agentury zprostředkovávají prodej služeb a zájezdů cestovních kanceláří [11].

3.6 Organizace cestovního ruchu v České republice

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Ministerstvo pro místní rozvoj je hlavním orgánem cestovního ruchu v ČR, které bylo založeno 1. listopadu 1996 zákonem č.272/1996. Díky tomuto zákonu je MMR ústředním orgánem státní správy ČR v oblasti cestovního ruchu. Mezi hlavní činnosti patří posilování spolupráce s ostatními státy v cestovním ruchu a navrhování či realizace programových podpor. Dále MMR zajišťuje a analyzuje statistické informace, provádí agendu, která souvisí s členstvím ve Světové organizaci cestovního ruchu (WTO), podílí se na rozvoji cestovního ruchu v regionech včetně kvality poskytovaných služeb atd. [3].

Česká centrála cestovního ruchu (CzechTourism)

Jedná se o státní příspěvkovou organizaci, která je řízená Ministerstvem pro místní rozvoj. Hlavním úkolem této organizace je propagace České republiky jako atraktivní destinace na domácím i mezinárodním trhu [3].

Svaz obchodu a cestovního ruchu České republiky

Svaz obchodu a cestovního ruchu je nezávislé, dobrovolné sdružení, které zastupuje v oblasti cestovního ruchu svazy, asociace, hotely, obchodní aliance, distribuční společnosti a další. Spolupracuje s územními samosprávami na sociálním a hospodářském rozvoji krajů. Dále zastává zájmy a potřeby svých členů, kteří působí v cestovním ruchu či obchodu, dbá na poskytování co nejlepších a kvalitních služeb pro spotřebitele a klienty v cestovním ruchu a na etické dodržování zásad v podnikání v oblasti cestovního ruchu [13].

České dědictví UNESCO

České dědictví UNESCO je dobrovolné sdružení obcí a měst, ve kterých se nachází památky zapsané na Seznamu světového a kulturního dědictví UNESCO. Zapsání památky na seznam je velice významnou záležitostí, která přispívá ke zvýšení kvality v oblasti cestovního ruchu, ale i k větší návštěvnosti dané památky. V České republice je celkem 12 památek zapsaných na seznamu UNESCO. Patří sem historické centrum Prahy, Českého Krumlova a Telče, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře, historické centrum Kutné Hory, chrám sv. Barbory, katedrála Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci, Lednicko-valtický areál, zámek v Litomyšli, zahrady a zámek v Kroměříži, vila Tugendhat, vesnická rezervace Holašovice, sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci a židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči [14].

Národní památkový ústav

Národní památkový ústav je státní příspěvková organizace spadající pod ministerstvo kultury České republiky. Hlavní činností této organizace je péče o kulturní památky a jejich zachování. Vede přehlednou databázi kulturních památek, záměrně shromažďuje a třídí informace ohledně historie, úprav a užívání památkových objektů, hodnotí projekty a plány zaměřené na přestavby památek a mnoho další. Dále poskytuje odborné rady lidem, kteří vlastní památky, ale i studentům a jiným zájemcům ve formě přednášek, školení nebo akcí [15].

3.7 Programy na podporu cestovního ruchu

Ministerstvo pro místní rozvoj spravuje tzv. Národní program podpory cestovního ruchu v regionech pro období 2014-2020. Jedná se o dotační program, mezi jehož cíle patří rozvoj kvality služeb, usnadnění pohybu návštěvníků v destinacích, rozvoj infrastruktury cestovního ruchu, zvýšení potenciality a konkurenceschopnosti regionů a podpora socioekonomických přínosů cestovního ruchu. Tento program je spolufinancovaný ze státního rozpočtu a obsahuje dva podprogramy, a to „Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu“ a „Marketingové aktivity v cestovním ruchu“ [16].

Podprogram „Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu“ pro rok 2019 má za cíl rozšiřovat a zvyšovat kvalitu poskytovatelských služeb, podpořit rozvoj investic do cestovního ruchu a usilovat o zvýšení počtu turistů

i mimo nejnavštěvovanější místa České republiky. Stejně tak jako v minulých letech se podprogram také specializuje na rozvoj doprovodné dopravy cestovního ruchu v regionech, navigačních a informačních systémů v destinacích, podporu vybavenosti turistických tras (vodní, pěší, lyžařská turistika a další) a na ekologicky šetrnou dopravu turistů v regionech [17].

Druhý podprogram „Marketingové aktivity v cestovním ruchu“ pro rok 2019 má za úkol zvýšit kvalitu produktové nabídky, rozšířit povědomí o nabídce cestovního ruchu a zvýšit tak návštěvnost destinacích. Podporuje marketingovou komunikaci, vytváření inovací v cestovním ruchu, branding destinací a další [18].

Cestovní ruch je financován také pomocí strukturálních a investičních fondů EU, které podporují udržitelnost, konkurenceschopnost a kvalitu cestovního ruchu. Nicméně není zařazený mezi hlavní cíle těchto fondů, jelikož spíše než za cíl, je považován za sektor, ale i tak se zde naskytují možnosti investice do cestovního ruchu, jako jsou například investice do uchování, rozvoje a ochrany přírodního a kulturního dědictví [19].

3.8 Trh cestovního ruchu

Trh cestovního ruchu lze chápat jako ekonomickou oblast, kde se střetává nabídka (prodávající) a poptávka (kupující) služeb cestovního ruchu, pomocí kterých se na trhu vytváří rovnovážná cena. Na trh je možné nahlížet i jako na vztah mezi spotřebiteli a výrobci. Společně zde působí cestovní kanceláře, agentury, dopravní podniky, komerční ubytovací služby, stravovací zařízení či návštěvnické atraktivity [7] [12].

Na rozdíl od ostatních běžných trhů, je trh turismu mnohými specifiky odlišný. Jeho odlišnosti plynou z charakteru potřeb zákazníků a služeb cestovního ruchu. Jednou z hlavních zvláštností je jeho systém. Nabídka a poptávka jsou totiž mezi sebou propojeny tzv. spojovacími články. Obvykle se jedná o dopravu, marketingové kanály nebo cestovní kanceláře. Trh je také silně závislý na přírodních a kulturních atraktivitách, politicko-ekonomické situaci v destinaci. Také přírodní podmínky (např. počasí) výrazně ovlivňují nabídku a poptávku [7] [8].

Poptávka je tvořena účastníky cestovního ruchu a její formování je závislé na celé řadě faktorů, a to na věku, vzdělání, kultuře, finanční situaci jednotlivců nebo na sociálních skupinách, které jedinec nějakým způsobem ovlivňují. Poptávka je poté tvořena na základě

výše zmíněných faktorů. Jedná se o cílové destinace, atraktivitu či služby cestovního ruchu [7].

3.9 Ekonomika cestovního ruchu

Z hlediska ekonomiky je cestovní ruch silným a dynamicky se rozvíjejícím odvětvím, které má pozitivní dopad na města, státy, destinace či země, protože do těchto míst přináší dodatečnou poptávku po statcích a službách. Ta má za následek celou škálu pozitivních efektů, které lze sjednotit do čtyř bodů:

- funguje jako zdroj příjmů,
- tvoří zaměstnanost,
- podílí se na aktivním saldu platební bilance,
- pomáhá místním ekonomikám (obce, regiony) [20].

Cestovní ruch, jakožto neuzavřený sektor, proniká do mnoho řad ekonomických i neekonomických subjektů, na které působí přímo nebo nepřímo.

Přímé efekty cestovního ruchu se uskutečňují v oblastech, které jsou přímo s ním spojené. K realizaci těchto efektů dochází tehdy, kdy se střetává poskytovatel služeb s účastníkem cestovního ruchu. Mezi poskytovatele služeb patří doprava, ubytovací zařízení či stravovací služby. Naopak nepřímé efekty, často nazývané jako tzv. vyvolané, vznikají především u dodavatelských odvětví. Subjekt na straně nabídky se stává odběratelem a nakupuje od jiných dodavatelů. Příkladem nepřímých vlivů jsou marketingové služby pro hotel, zemědělství, potravinářství, stavebnictví a mnoho další [7].

3.9.1 Příjmy cestovního ruchu

Příjmy cestovního ruchu lze chápat jako peněžní hodnotu, kterou získávají právnické či fyzické osoby podnikající v cestovním ruchu za zboží a poskytnuté služby. Příjmy je také možné chápat jako výdaje na cestovním ruchu, a to z pozice turistů. Jde o peněžní částku, kterou je turista ochoten utratit za výrobky a služby související s cestovním ruchem. Výdaje účastníků jsou však ovlivňovány jejich sociálně-ekonomickým postavením a zároveň cenami služeb a zboží v daných destinacích. To znamená, že čím větší je spotřeba účastníků, tím větší jsou příjmy z cestovního ruchu.

Příjmy z cestovního ruchu jsou také významnou součástí státního rozpočtu a představují devizové příjmy, které kladně ovlivňují saldo platební bilance [3] [6].

3.9.2 Zaměstnanost v cestovním ruchu

Zaměstnanost zobrazuje podíl zaměstnaných na celkovém počtu obyvatelstva. Často se ale místo celkového počtu obyvatelstva používá tzv. ekonomicky aktivní obyvatelstvo. Jde o skupinu lidí, kteří se dokážou zapojit do pracovního procesu. Patří sem jak zaměstnaní, tak i nezaměstnaní, kteří chtějí pracovat. Výjimkou jsou osoby mladší 15 let a osoby starší 65 let, které z práce odešli do důchodu.

Cestovní ruch díky svým multiplikačním efektům je označován jako jeden z oborů, který poskytuje spousty pracovních příležitostí. Poskytuje práce od méně kvalifikovaných až po práce vysoce kvalifikované. Vytváří přímou i nepřímou zaměstnanost. Znamená to tedy, že nenabízí pouze pracovní místa v ubytovacích, stravovacích zařízeních, či v cestovních kancelářích, ale i místa nacházející se v odvětví terciální sféry (doprava, rekreační služby, služby spojené s provozem hotelu).

Kvůli častým výkyvům v poptávce po produktech a službách, které vznikají především sezónností, dochází v cestovním ruchu k nabídkám prací, které jsou mnohdy příležitostné, sezónní nebo na zkrácený úvazek [6].

3.9.3 Platební bilance cestovního ruchu

Jakožto jedno z největších průmyslových odvětví, má cestovní ruch významný vliv na platební bilanci. Jedná se o rozdíl mezi hodnotou produktů, které byly prodány turistům, a hodnotou produktů nakoupených domácím obyvatelstvem v zahraničí. Zachycuje tak veškeré platby subjektů cestovního ruchu spojené se zahraničním [20].

Pozitivní vliv má pouze aktivní cestovní ruch, který je důležitým činitelem přispívající k vyrovnání platební bilance. V České republice za rok 2018 devizové příjmy z cestovního ruchu dosahovali cca 161 mld. Přesto význam cestovního ruchu na platební bilanci klesá v důsledku narůstajících exportů jiných odvětvích [21] [22].

3.9.4 Satelitní účet

U cestovního ruchu je známo, že je velice obtížné o něm zachytit přesné statistické údaje. Na základě toho byl vytvořen tzv. satelitní účet cestovního ruchu, který je od roku 2003 realizován Českým statistickým úřadem. Jedná se o nástroj, který měří vliv turismu na národní či místní ekonomiku. Umožňuje zkoumat přínosy cestovního ruchu v souvislosti s jinými ekonomickými odvětvími, a dále pak poskytovat informace sloužící k realizaci hospodářské politiky i ostatních politik [7].

Mezi výstupy satelitního účtu patří podíl cestovního ruchu na HDP, HPH, daních, podíl zaměstnanosti v odvětvích cestovního ruchu, tvorba hrubého fixního kapitálu či nefinanční ukazatele jako je počet ubytovacích zařízení podle typu ubytování a další [23].

4 Charakteristika okresu Kutná Hora

Okres Kutná Hora leží ve Středočeském kraji necelých 72 km od hlavního města Prahy na severním okraji Českomoravské vrchoviny. Na východě sousedí s okresem Pardubice a Chrudim z Pardubického kraje, na jihovýchodě s okresem Havlíčkův brod ležící v kraji Vysočina, na jihozápadě s okresem Benešov a na severu hraničí s okresem Kolín a Praha-východ.

Svou rozlohou, která činí 917 m², je čtvrtým největším okresem v rámci Středočeského kraje. Z hlediska počtu obyvatel, kterých je 75,2 tisíc, a hustoty zalidnění činící 82 obyvatele/km² patří okres Kutná Hora mezi nejhřidčeji osídlené oblasti Středočeského kraje. V okrese se nachází 88 obcí, z toho 4 získaly statut města (Kutná Hora, Čáslav, Zruč nad Sázavou, Uhlířské Janovice) a 7 bylo určeno městysem (Malešov, Suchdol, Rataje nad Sázavou, Nové Dvory, Žehušice, Kácov, Bílé Podolí).

V roce 2018 bylo v okrese Kutná Hora evidováno 1783 uchazečů o zaměstnání. Podíl nezaměstnaných osob činil 3,42% a okres tak vykazoval pátou nejvyšší nezaměstnanost v Středočeském kraji [24].

4.1 Kutná Hora a její vybrané památky

Kutná Hora je historickým a největším městem v okrese a je označována za klenot země. Svou slávu započala Kutná Hora již během 14. a 15. století, kdy byla známá především svou těžbou stříbra a ražením mincí. Bylo zde vystaveno několik ojedinělých staveb z různých historických období. Dnes se zde nachází významné firmy jako je například továrna Philip Morris ČR a.s., která vyrábí tabákové produkty nebo firma Foxconn specializující se na elektroniku a počítačové součástky [24].

V roce 1995 bylo historické centrum Kutné Hory s chrámem svaté Barbory a kostelem Nanebevzetí Panny Marie v Sedlci zapsáno na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO [25].

4.1.1 Chrám sv. Barbory

Katedrála gotického stylu je hlavní dominantou Kutné Hory. Spolu s historickým centrem, kostelem sv. Jakuba a katedrálou Nanebevzetí Panny Marie je zapsána na seznamu UNESCO. Začátky této stavby sahají až do druhé poloviny 14. století. Chrám byl postaven díky tomu, že bohatí měšťané se chtěli osamostatnit od duchovní správy kláštera v Sedlci. Proto zvolili místo v okolí patřící tehdejší Praze.

Chrám je pojmenován po svaté Barboře, která byla křesťanskou mučednicí. Je označována jako pomocnice v nouzi a ochránkyně těch, kteří mají riskantní povolání. V té době se jednalo hlavně o horníky. Ti také nejvíce přispěli ke stavbě katedrály, která byla postavena právě na počest jejich svaté ochránkyně.

Na stavbě chrámu se podílelo mnoho významných osobností, a to například Petr Parlář, který navrhl celý projekt, jeho syn Jan Parlář, mistr Hanuš či Benedikt Ried, který vytvořil tzv. empory, stanové střechy či zaklenutí hlavního prostoru katedrály. Následně v polovině 16. století byla stavba pozastavena, kvůli vyčerpání stříbra v dolech. Po několik století prošla katedrála řadou rekonstrukcí a úprav především v barokním duchu. Dnešní podoba je však z 19. a 20. století, kdy byla provedena regotizace celého chrámu [26] [27].

4.1.2 Kostnice Sedlec

Kostnice Sedlec nacházející se u Kutné hory je podzemní kaple, která je součástí hřbitovního kostela Všech svatých. K rozkvětu této památky přispěl podle dávné legendy místní opat, který donesl z hakeldamského pole kus posvátné půdy, kterou poté rozptýlil

Obrázek 1: Chrám svatě Barbory

Zdroj: www.pamatkovykatolog.cz

Obrázek 2: Kostnice Sedlec

Zdroj: www.kampocesku.cz

na území hřbitova. Tato událost byla důvodem, proč zde bylo pochováno tolik lidských těl i z jiných zemí. Na konci 15. století došlo ke zrušení hřbitova, a tak kosti byly umístěny zvenčí i uvnitř podzemní kaple a seskládány do pyramid. Později byl kostel spolu s kostnicí renovován a stylizován do barokní gotiky známým architektem Janem Blažejem Santinim-Aichlem. Po zrušení kláštera spolu s hřbitovem padlo toto území do majetku rodu Schwarzenberků, kteří nechali Františka Rinta vyzdobit kostnici lebkami a kostmi z pyramid [28].

4.2 Zámek Kačina

Zámek Kačina je jednou z nejvýznamnějších empírových staveb v České republice. Zámek nechal postavit Jan Rudolf Chotek, nejvyšší purkrabí Království českého, v letech 1806-1824 jako letní reprezentativní sídlo. Na stavbě se podílel architekt CH. F. Schuricht, stavební rada J. F. Joendel a A. Arche. Na základě požadavků byla vybrána jediná vyvýšenina v okolí, označovaná v Kačinách, aby budova vynikala.

V roce 1950 byl objekt přidělen Zemědělskému muzeu jako výstavní a muzejní prostor. Později byly původní expozice (zemědělské, potravinářské) rozšířeny o ukázky života rozdílných společenských vrstev 19. století na venkově. Dále byla zařazena mezi expozice také Chotkovská knihovna a expozice zobrazující dějiny spojené s rodem Chotků. V roce 2001 vláda prohlásila zámek za národní kulturní památku.

V dnešní době se na zámku pořádají prohlídky, svatby ale také především společensko-kulturní akce [29].

Obrázek 3: Zámek Kačina

Zdroj: www.vylezven.cz

4.3 Zámek Žleby

Zámek Žleby je neogotická stavba romantického stylu nacházející se ve stejnojmenné obci. Zprvu byl zámek postaven jako gotický hrad, který patřil rodu

Lichtemburků. V nadcházejících letech podstoupil hrad různé úpravy a rekonstrukce. Došlo k renesančním úpravám i ke změně hradu do pozdně barokního slohu. Neogotickou podobu dostal zámek až v letech 1849-1868, kdy byly odstraněny veškeré barokní a renesanční detaily. Autory rekonstrukce byli Benedikt Škvor a František Schmoranz, jejichž inspirací byl anglický zámek Montecute.

Zámek spadá pod národní památkový ústav a je označován za kulturní a národní památku. Pod ochranu patří zámek a jeho areál, kam patří například kašna, hospodářská budova, socha Iva, park, most, pozemky areálu a další [30].

Obrázek 4: Zámek Žleby

Zdroj: www.zamek-zleby.cz

5 Analytická část

Analytická část je rozdělena do dvou celků. V první části je provedena analýza o počtu hromadných ubytovacích zařízení, počtu hostů a počtu přenocování, kde jsou použita data z období 2012-2018. V hromadných ubytovacích zařízeních si je možné povšimnout, že počet rezidentů výrazně převažuje nad počtem nerezidentů, a to hlavně díky lokalizaci okresu. Okres se nachází nedaleko hlavního města a tak zahraniční turisté nevyužívají tato zařízení natolik, protože často bývají ubytováni právě v Praze.

V druhé části je vypracována analýza roční návštěvnosti vybraných památek, mezi které patří chrám svaté Barbory, Kostnice v Sedlci, zámek Kačina a zámek Žleby, s pomocí elementárních charakteristik časových řad. Následně jsou zkonstruovány trendové funkce, podle kterých je určen budoucí vývoj návštěvnosti. Dále je rozebrán vývoj sezónní návštěvnosti a následný výpočet průměrných sezónních indexů. Veškerá data jsou čerpána ze správy příslušných památek a z Českého statistického úřadu.

5.1 Vývoj počtu hromadných ubytovacích zařízení

V této kapitole se nachází podrobná analýza hromadných ubytovacích zařízení, kam se řadí hotely, motely, kempy, penzionsy, chatové osady, turistické ubytovny a ostatní HUZ. Nejvíce se v okrese Kutné Hory vyskytují penzionsy, kterých je dohromady 23, dále jsou to hotely*** s počtem 10 a na třetím místě jsou kempy s počtem 8. Základní údaje byly získány z Českého statistického úřadu a pro výpočet byly použity základní charakteristiky časových řad.

Z tabulky 1 je zřejmé, že počet ubytovacích zařízení se ve sledovaném období výrazně nezměnil. Nejnižší zaznamenaný úbytek byl v roce 2014, kdy počet zařízení klesl o 5,26 %. Naopak nejvyšší růst byl v roce 2013 o 3,64 % a v roce 2015 o 3,7 %, avšak nejedná se o zásadní zvýšení. Během zkoumaného období přibyly celkem 4 ubytovací zařízení. Častým důvodem, proč se ubytovací zařízení o tolik nezvyšují je i to, že turistům stačí jeden den na návštěvu Kutné Hory a okolí. Nejvíce ubytovací zařízení využívají rezidenti. Často se jedná i o pracovníky firem Foxconn nebo Philips Morris, kteří jsou též běžnými zákazníky pro HUZ.

Tabulka 1: Vývoj počtu HUZ v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018

Rok	Počet zařízení	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstek (%)	Bazický index
2012	55	-	-	-	1
2013	57	2	1,0364	3,6364	1,0364
2014	54	-3	0,9474	-5,2632	0,9818
2015	56	2	1,0370	3,7037	1,0182
2016	57	1	1,0179	1,7857	1,0364
2017	59	2	1,0351	3,5088	1,0727
2018	59	0	1,0000	0,0000	1,0727
průměr	56,7	0,667	1,0118	1,1769	-

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

5.2 Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních

V této části je provedena analýza počtu hostů a přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v okolí Kutné Hory. Podkladové informace byly získány z Českého statistického úřadu a vypočteny pomocí základních charakteristik časových řad. Následně byl proveden bodový odhad pro rok 2020.

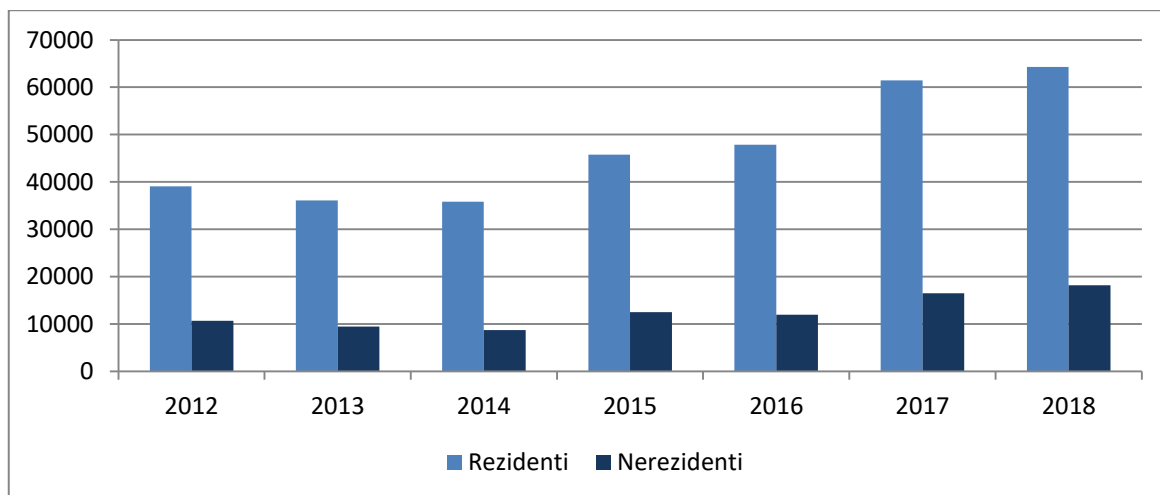
Tabulka 2 uvádí celkový počet hostů v okrese Kutná Hora. Průměrně se každoroční počet hostů za sledované období zvyšoval o 5458. Nejvyšší pokles byl zaznamenán v roce 2013, kdy počet hostů klesl o 8,45 %. Hlavním důvodem byl pokles rezidentů, který se snížil o 2974. V roce 2014 byl pokles o 935 hostů, což není tak razantní. Jde především o turisty, kterým stačil na návštěvu okresu pouze jeden den. Naopak největší nárůst hostů byl zaznamenán v roce 2017, kdy došlo ke vzrůstu o 30,23%, a to díky ekonomické situaci, která na území České republiky probíhala. Ubytování a stravování téhož roku dynamicky vzrostlo, jelikož rostla spotřeba domácností a příjezdový cestovní ruch se rozvíjel.

Tabulka 2: Vývoj počtu hostů v HUZ v letech 2012-2018

Rok	Počet hostů	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstek (%)	Bazický index
2012	49 738	-	-	-	1
2013	45 532	-4 206	0,9154	-8,4563	0,9154
2014	44 597	-935	0,9795	-2,0535	0,8966
2015	58 245	13 648	1,3060	30,6030	1,1710
2016	59 835	1 590	1,0273	2,7298	1,2030
2017	77 922	18 087	1,3023	30,2281	1,5666
2018	82 483	4 561	1,0585	5,8533	1,6583
průměr	59 764,6	5 457,500	1,0880	8,7959	-

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Z grafu 1 je zřejmé, že počet rezidentů a nerezidentů je rostoucího charakteru, avšak počet rezidentů silně převažuje nad počtem nerezidentů, protože často zahraniční turisté nezůstávají v Kutné Hoře víc jak den. V letech 2013 a 2014 došlo k mírnému snížení počtu hostů. Snížení počtu hostů v roce 2013 bylo způsobené především recesí, kdy se snížilo HDP, a zvýšila nezaměstnanost. Od roku 2014 počet hostů neustále roste a v roce 2018 dosahuje počet rezidentů i nerezidentů maxima.

Graf 1: Počet hostů rezidentů a nerezidentů v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Tabulka 3: Model počtu hostů v HUZ v letech 2012-2018

Trendová funkce	Tvar funkce	Index determinace
Lineární	$y' = 34\,300 + 6366,2t_i$	0,823
Kvadratická	$y' = 50\,704 - 4569,9t_i + 1367t_i^2$	0,935
Exponenciální	$y' = 38\,537e^{0,1031t_i}$	0,819
Logaritmická	$y' = 17\,137\ln(t_i) + 38\,894$	0,598

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 2 zobrazuje vývoj počtu hostů, kteří navštívili hromadná ubytovací zařízení v okrese Kutná Hora od roku 2012 do roku 2018. Pro výpočet bodového odhadu byly vypočteny 4 trendové funkce a jejich indexy determinace, které jsou v tabulce 3. Podle nejvyššího indexu, který činí 0,935, byla vybrána kvadratická funkce ve tvaru:

$$y' = 50\,704 - 4569,9t_i + 1367t_i^2, \text{ kde } t_i = 1, 2, 3, \dots, 7$$

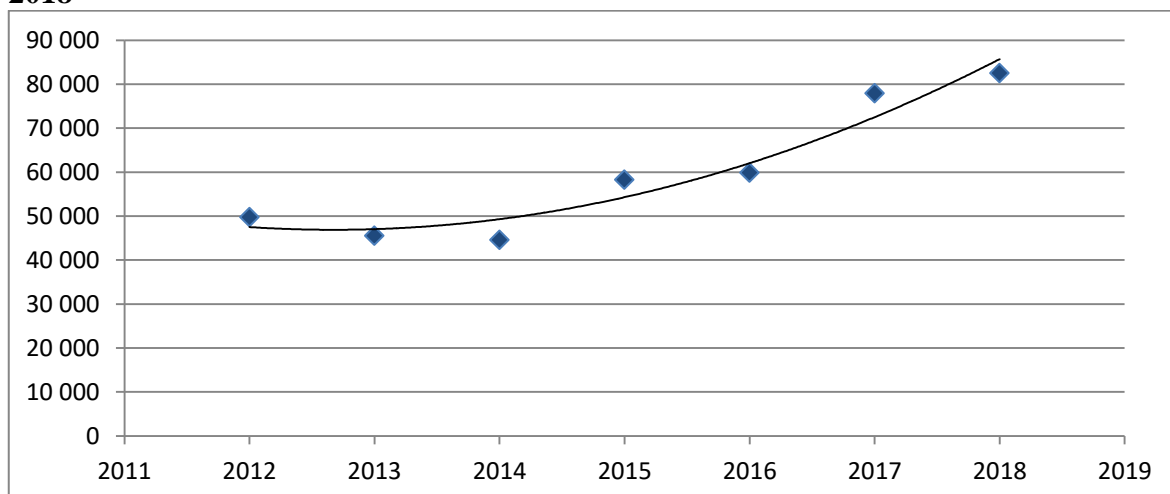
Po dosazení hodnoty 8 za t_i , která představuje časový údaj pro rok 2019, byla vypočtena predikce. V roce 2019 by odhadovaný počet hostů v okrese měl činit 101 633. Pro rok 2020 se očekává, že návštěvnost stále poroste. Oproti roku 2019 bude v 2020 předpokládaný přírůstek 18 669 osob.

Podle intervalového odhadu se bude návštěvnost v roce 2019 pohybovat v rozmezí 91 033-123 558 návštěvníků.

Tabulka 4: Predikce počtu hostů pro rok 2019 a 2020

Rok	Bodový odhad	Intervalový odhad
2019	101 632,8	(91 033,40; 123 557,65)
2020	120 301,9	(100 325,91; 148 178,63)

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 2: Kvadratický trend vývoje počtu hostů v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V tabulce 5 je zobrazen počet strávených nocí mezi lety 2012-2018. Počet přenocování se ve sledovaném období každoročně zvyšuje, a to o 10 062. V roce 2013 došlo k největšímu úbytku, kdy se přenocování snížilo o 2,47 %, a to pravděpodobně, protože se zvýšila nezaměstnanost v důsledku recese, která v tomto roce probíhala. Nejvyšší zaznamenaný počet strávených nocí byl zaznamenan v roce 2017, kdy došlo ke zvýšení o 23,29 %. V tomto roce byla jedna z historicky nejnižších zaměstnaností a odvětví stravovacích a ubytovacích služeb dynamicky rostlo, na základě zvýšení spotřeby domácností a rozvoje příjezdového ruchu. Průměrný počet přenocování během období činil 127 231 nocí.

Tabulka 5: Vývoj počtu přenocování v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018

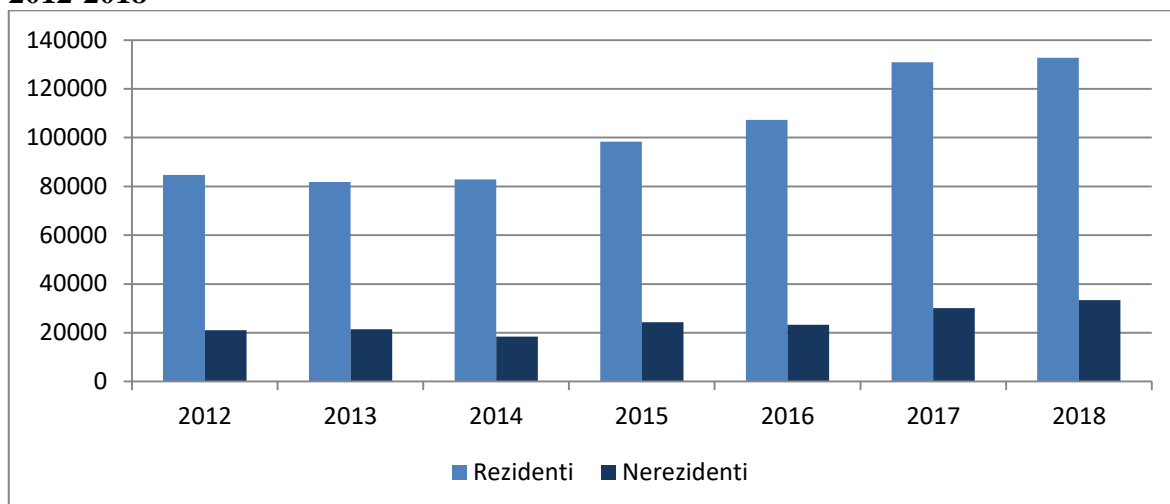
Rok	Počet přenocování	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstek (%)	Bazický index
2012	105 792	-	-	-	1
2013	103 176	-2 616	0,9753	-2,4728	0,9753
2014	101 255	-1 921	0,9814	-1,8619	0,9571
2015	122 641	21 386	1,2112	21,1209	1,1593
2016	130 589	7 948	1,0648	6,4807	1,2344
2017	161 005	30 416	1,2329	23,2914	1,5219
2018	166 162	5 157	1,0320	3,2030	1,5706
průměr	127 231,4	10 061,667	1,0782	7,8152	-

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

V grafu 3 je zobrazen počet strávených nocí rozdělený na rezidenty a nerezidenty v období 2012-2018. Je patrné, že přenocování tuzemských hostů je výrazně vyšší než přenocování cizinců, a to z důvodu, že cizinci často navštěvují Kutnou Horu ve formě jednodenních zájezdů. V roce 2014 dochází ke snížení počtu přenocování, které bylo způsobeno pravděpodobně ekonomickou situací v České republice, protože došlo pouze ke snížení strávených nocí u rezidentů, a to o 2925. Naopak přenocování u nerezidentů mírně stoupl. Během dalších let počet strávených nocí roste. Nejvyšší počet přenocování u rezidentů a nerezidentů byl v roce 2018.

Graf 3: Počet přenocování rezidentů a nerezidentů v okrese Kutná Hora v letech 2012-2018

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

5.3 Vývoj návštěvnosti chrámu svaté Barbory

Tabulka 6: Vývoj počtu návštěvníků chrámu sv. Barbory v letech 2007-2018

Rok	Počet návštěvníků	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstek (%)	Bazický index
2007	262 297	-	-	-	1
2008	210 992	-51 305	0,8044	-19,5599	0,8044
2009	187 212	-23 780	0,8873	-11,2706	0,7137
2010	198 066	10 854	1,0580	5,7977	0,7551
2011	243 925	45 859	1,2315	23,1534	0,9300
2012	277 177	33 252	1,1363	13,6321	1,0567
2013	264 521	-12 656	0,9543	-4,5660	1,0085
2014	289 954	25 433	1,0961	9,6147	1,1054
2015	279 595	-10 359	0,9643	-3,5726	1,0659
2016	312 358	32 763	1,1172	11,7180	1,1909
2017	340 243	27 885	1,0893	8,9273	1,2972
2018	324 213	-16 030	0,9529	-4,7113	1,2361
Průměr	265 879,417	5 628,73	1,0195	1,9453	-

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora, vlastní zpracování

Z tabulky 6 lze vidět, že návštěvnost mimo roky 2008, 2009, 2013, 2015 a 2018 je stoupající. V roce 2008 došlo k největšímu poklesu návštěvnosti oproti roku 2007, a to o 19,6 %. Nízký příval turistů v letech 2008 a 2009 byl způsoben celosvětovou ekonomickou krizí. Poté se počet návštěvníků začal od roku 2010 zvyšovat. Pokles

zaznamenaný v roce 2013 se dá připisovat velké recesi, která způsobila pokles HDP a nízkou zaměstnanost. Dále je možné pokles přisuzovat výstavě Europa Jagellonica, která probíhala roku 2012 v galerii GASK, kdy se předpokládá, že turisté si vybrali spolu s výstavou i návštěvu chrámu. Roku 2015 došlo ke snížení návštěvnosti o 3,57% zapříčiněné ukrajinskou krizí, díky které došlo k poklesu ruských turistů. V roce 2018 oproti roku 2017 navštívilo chrám o 16 030 návštěvníků méně. Toto snížení by podle farnosti mohlo být způsobeno sjednocením vstupného do kaple Božího těla, na vnitřní balkóny a do přízemí chrámu. Dále v tomto roce probíhala rekonstrukce chrámu, která započala v srpnu a končila v prosinci téhož roku. Jednalo se o obnovu pultových střech, kdy chrám byl obklopen lešením, které mohlo turisty nevědomky odradit a myslit si, že chrám je uzavřen. Největší nárůst turistů byl zaznamenán v roce 2011, kdy oproti roku 2010 došlo ke zvýšení o 23,15%, což činí o 45 859 návštěvníků více. Toto zvýšení bylo vyvoláno koncem ekonomické krize.

Tabulka 7: Model počtu návštěvníků v chrámu sv. Barbory v letech 2007-2018

Trendová funkce	Tvar funkce	Index determinace
Lineární	$y' = 191\,938 + 11\,376t_i$	0,704
Kvadratická	$y' = 222\,062 - 1534,5t_i + 993,09t_i^2$	0,754
Exponenciální	$y' = 197\,274e^{0,0434t_i}$	0,664
Logaritmická	$y' = 43\,645\ln(t_i) + 193\,184$	0,455

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4 zobrazuje vývoj návštěvnosti v chrámu sv. Barbory od roku 2007 do roku 2018. Pro predikci byla z tabulky 7 vybrána funkce kvadratická, která byla podle indexu determinace nejvhodnější. Funkce má tvar:

$$y' = 222\,062 - 1534,5t_i + 993,09t_i^2, \text{ kde } t_i = 1, 2, 3, \dots, 12$$

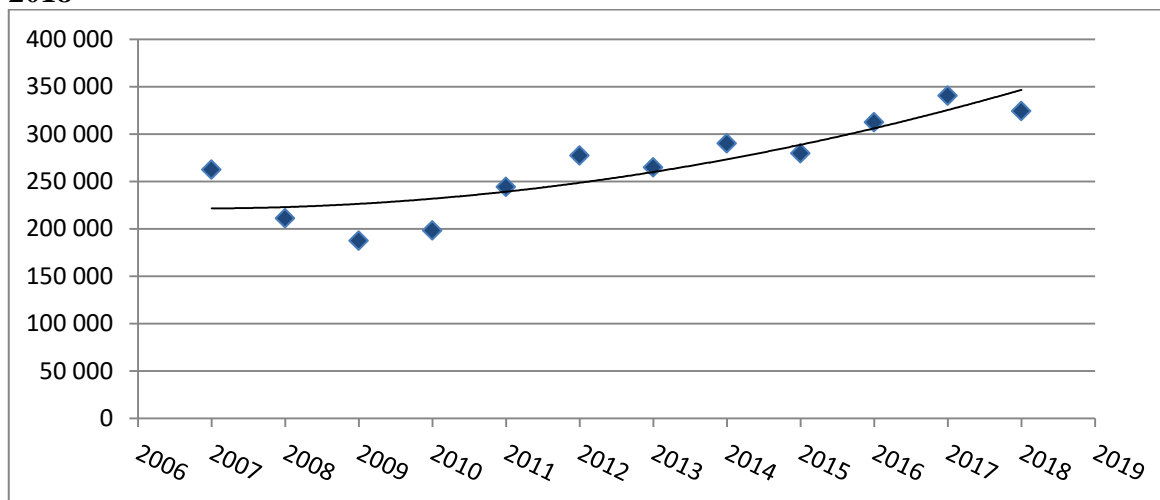
Dle tabulky 8 je bodový a intervalový odhad pro rok 2019 a 2020 rostoucí povahy. V roce 2019 by se měl zvýšit počet návštěvníků po zaokrouhlení na 369 946, což činí vzrůst o cca 14%. Očekávaná návštěvnost pro rok 2020 se odhaduje na 395 225 osob.

Tabulka 8: Predikce počtu návštěvníků chrámu sv. Barbory pro rok 2019 a 2020

Rok	Bodový odhad	Intervalový odhad
2019	369 945,71	(307 288,82; 432 600,86)
2020	395 224,64	(310 582,97; 479 864,53)

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti chrámu sv. Barbory v letech 2007-2018

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora, vlastní zpracování

5.3.1 Sezónní návštěvnost chrámu svaté Barbory

Tabulka 9 znázorňuje čtvrtletní informace návštěvnosti za sledované období 2016-2018. Nejvyšší návštěvnost během zkoumaného období, která se pohybuje průměrně okolo 124 356 osob, je ve III. kvartálu. Hlavní příčinou je období letních prázdnin, kdy lidé nejvíce cestují a poznávají. Dále jsou to také kulturní akce. Ve II. kvartálu lze vidět, že hodnota v roce 2016 je oproti ostatním poměrně nízká, a to díky deštivému a chladnému počasí, které bylo v dubnu téhož roku.

Nejnižší návštěvnost je zachycena v I. a IV. kvartálu. V průměru je návštěvnost v I. čtvrtletí okolo 39 639 osob. Ve IV. čtvrtletí se jedná v průměru o 63 989 osob. Počet turistů je v tomto období ovlivněn počasím, které nebývá příliš ideální. Památky mívají často přes tyto zimní měsíce změněnou otevírací dobu nebo zavřeno. I to silně ovlivňuje počet turistů.

Tabulka 9: Čtvrtletní vývoj návštěvnosti chrámu sv. Barbory v letech 2016-2018

Rok	I.	II.	III.	IV.
2016	38 318	87 605	124 346	62 089
2017	40 353	104 864	127 148	67 878
2018	40 247	100 392	121 574	62 000

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora, vlastní zpracování

Pro následující výpočet sezónních indexů byla zvolena lineární trendová funkce ve tvaru:

$$y' = 72\,442 + 1378,3t_i, \text{ kde } t_i = 1, 2, \dots, 12$$

V tabulce 10 jsou zachyceny průměrné sezónní indexy jednotlivých čtvrtletí. Hodnoty, které se nacházejí nad průměrem, jsou v II. a III. kvartálu. V II. čtvrtletí návštěvnost přesáhla dlouhodobý průměr o 20,95 % a ve III. čtvrtletí o 52 %. Nejnižší hodnota sezónního indexu je 0,5007 a nachází se v I. čtvrtletí. Nízká návštěvnost může být způsobena chladným počasím typickým pro toto období a také zkrácením otevírací doby, kdy chrám bývá během ledna a února otevřen denně od 10-16 hodin. Pro zvýšení návštěvnosti by mohla pomoci změna otevírací doby, a to od 9-18 hodin, jako je to během jarních a letních měsíců.

Tabulka 10: Průměrné sezónní indexy chrámu sv. Barbory

Čtvrtletí	$\bar{s}_i$
I.	0,5007
II.	1,2095
III.	1,5202
IV.	0,7688

Zdroj: Vlastní zpracování

Pro vypočítání budoucích údajů byla použita výše zmiňovaná trendová funkce a průměrné sezónní indexy, pomocí kterých byly získány údaje, které jsou v tabulce 11. Nejvyšší návštěvnost se v roce 2019 předpokládá ve III. čtvrtletí, kdy počet turistů by měl dosahovat 141 552. Nejméně návštěvníků se očekává v I. čtvrtletí, a to 45 242.

Tabulka 11: Čtvrtletní predikce návštěvnosti chrámu sv. Barbory pro rok 2019 a 2020

Očekávaný počet návštěvníků		
Čtvrtletí	2019	2020
I.	45 242	48 003
II.	110 958	117 626
III.	141 552	149 933
IV.	72 650	76 888

Zdroj: Vlastní zpracování

5.4 Vývoj návštěvnosti Kostnice

Tabulka 12: Vývoj počtu návštěvníků Kostnice v letech 2007-2018

Rok	Počet návštěvníků	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstek (%)	Bazický index
2007	294 035	-	-	-	1
2008	268 433	-25 602	0,9129	-8,7071	0,9129
2009	227 414	-41 019	0,8472	-15,2809	0,7734
2010	242 430	15 016	1,0660	6,6029	0,8245
2011	286 373	43 943	1,1813	18,1261	0,9739
2012	304 076	17 703	1,0618	6,1818	1,0341
2013	309 938	5 862	1,0193	1,9278	1,0541
2014	339 926	29 988	1,0968	9,6755	1,1561
2015	333 350	-6 576	0,9807	-1,9345	1,1337
2016	376 713	43 363	1,1301	13,0082	1,2812
2017	431 448	54 735	1,1453	14,5296	1,4673
2018	446 949	15 501	1,0359	3,5928	1,5201
Průměr	321 757,083	13 901	1,0388	3,8802	-

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora, vlastní zpracování

Z tabulky 12 je zřejmé, že návštěvnost Kostnice během sledovaného období roste, s výjimkou na roky 2008, 2009 a 2015. Největší pokles byl zpozorován v roce 2009, kdy počet návštěvníků klesl o 41 019. Příčinou, která způsobila pokles v letech 2008 a 2009 byla celosvětová ekonomická krize, kdy pokleslo HDP, zvedly se spotřebitelské ceny a nezaměstnanost. Roku 2015 došlo k nepatrnému propadu o necelá 2%. Propad mohla zapříčinit ukrajinská krize či rozsáhlá rekonstrukce toho objektu, která též mohla odradit turisty od návštěvy. Nejvyšší zaznamenané počty turistů byly v letech 2011, 2016 a 2017. V roce 2011 byl hlavním důvodem konec ekonomické krize. Od roku 2016 návštěvnost díky rezidentům stále roste, jelikož se Česko stává více oblíbenou a bezpečnou destinací. Velký podíl lze připsat vzrůstu počtu asijských a ruských turistů. V roce 2017 vzrostl počet návštěvníků o 14,5 %, což bylo způsobeno rozvojem příjezdového cestovního ruchu, velmi nízkou nezaměstnaností a zvyšující se spotřebou domácností.

Tabulka 13: Model počtu návštěvníků v Kostnici v letech 2007-2018

Trendová funkce	Tvar funkce	Index determinace
Lineární	$y' = 212316 + 16\,837t_i$	0,784
Kvadratická	$y' = 283\,633 - 13\,727t_i + 2351,1t_i^2$	0,927
Exponenciální	$y' = 226\,622e^{0,0508t_i}$	0,773
Logaritmická	$y' = 215\,286 + 63\,923\ln(t_i)$	0,498

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 5 zachycuje vývoj návštěvnosti Kostnice proložený nejvhodnější trendovou funkcí, která byla zvolena dle tabulky 13 na základě indexu determinace. Nejvyšší index měla funkce kvadratická, která vystihovala časovou řadu z 92,7%. Po zjištění parametrů má funkce tvar:

$$y' = 283\,633 - 13\,727t_i + 2351,1t_i^2, \text{ kde } t_i = 1,2,3,\dots, 12$$

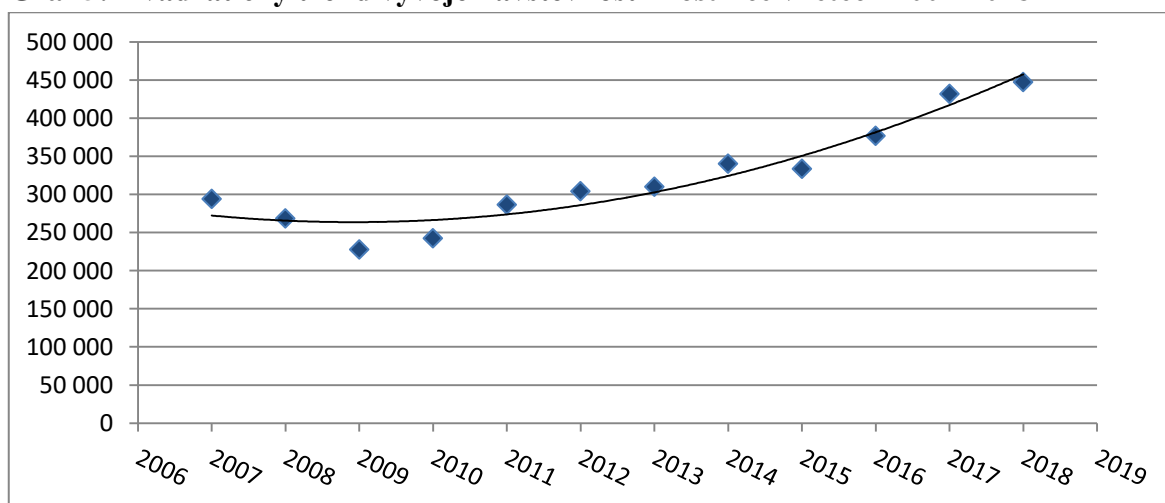
Po vypočtení bodového odhadu je v roce 2019 očekávaná návštěvnost 502 518 osob, což je o 12,4 % více než oproti roku 2018. Následná predikce pro rok 2020 by měla být 552 271 osob.

Podle intervalového odhadu, v tabulce 14, se v roce 2019 předpokládá interval návštěvnosti v rozmezí 454 580-550 450 turistů. Oproti roku 2019 se v roce 2020 dolní i horní mez zvýšila.

Tabulka 14: Predikce počtu návštěvníků Kostnice pro rok 2019 a 2020

Rok	Bodový odhad	Intervalový odhad
2019	502 517,9	(454 580,17; 550 450,06)
2020	552 270,6	(487 513,39; 617 022,11)

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 5: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti Kostnice v letech 2007-2018

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora, vlastní zpracování

5.4.1 Sezónní návštěvnost Kostnice

V tabulce 15 jsou zobrazeny údaje o čtvrtletní návštěvnosti Kostnice v letech 2016-2018. V I. kvartálu je počet návštěvníků nejnižší, a to průměrně okolo 55 174. Jedná se o zimní období, kdy je počet turistů nejnižší. Zároveň je i méně kulturních akcí.

Nejvyšší zaznamenaná sezónní návštěvnost je opět ve III. čtvrtletí. Druhá nejvyšší návštěvnost je zachycena ve II. čtvrtletí. Jedná se o období, kdy v Kutné Hoře probíhá Sedlecká pouť, a kdy se počasí s příchodem jara stává ideálním pro návštěvu památek. Ve II. kvartálu je možné také vidět, že v roce 2017 a 2018 se zvedla čtvrtletní návštěvnost. Roku 2017 se návštěvnost zvýšila o 19,7%, oproti roku 2016. To bylo zapříčiněno počasím, které bylo v dubnu roku 2016 nepříznivé. V roce 2018 byl vysoký počet návštěvníků způsoben akcí Spartan Race, která se konala též v dubnu.

Tabulka 15: Čtvrtletní vývoj návštěvnosti Kostnice v letech 2016-2018

Rok	I.	II.	III.	IV.
2016	48 882	100 737	147 325	79 769
2017	54 254	130 772	159 046	88 158
2018	62 385	131 881	164 525	88 158

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora, vlastní zpracování

Dle tabulky 16 je zřejmé, že hodnoty sezónních indexů nad průměrem jsou zaznamenány v II. a III. kvartálu. Nejvyšší průměrný sezónní index je ve III. kvartálu, kdy návštěvnost překročila průměr o 56,25 %. Naopak nejnižší hodnota indexu 0,5827 se nachází v I. čtvrtletí. Pro zjištění následujících hodnot a čtvrtletní předpovědi byla zkonstruována trendová funkce ve tvaru:

$$y' = 83\,269 + 3290,5t_i, \text{ kde } t_i = 1,2,\dots,12$$

Tabulka 16: Průměrné sezónní indexy Kostnice

Čtvrtletí	$\bar{s}_i$
I.	0,5827
II.	1,2366
III.	1,5625
IV.	0,6181

Zdroj: Vlastní zpracování

Pomocí trendové funkce a průměrných sezónních indexů z tabulky 16 byla vypočtena čtvrtletní návštěvnost Kostnice pro rok 2019 a 2020, která je zobrazena

v tabulce 17. Nejvyšší očekávaná návštěvnost je opět ve III. kvartálu. Pro toto období se v roce 2019 předpokládá 207 235 turistů a v roce 2020 227 801 turistů. Naopak v I. a IV. kvartálu se odhaduje nejnižší počet turistů.

Tabulka 17: Čtvrtletní predikce návštěvnosti Kostnice pro rok 2019 a 2020

Očekávaný počet návštěvníků		
Čtvrtletí	2019	2020
I.	69 805	81 118
II.	159 941	176 217
III.	207 235	227 801
IV.	84 012	92 147

Zdroj: Vlastní zpracování

5.5 Vývoj návštěvnosti na zámku Kačina

Tabulka 18: Vývoj počtu návštěvníků na Zámku Kačina v letech 2013-2018

Rok	Počet návštěvníků	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstek (%)	Bazický index
2013	41 216	-	-	-	1
2014	32 655	-8 561	0,7923	-20,7711	0,7923
2015	48 506	15 851	1,4854	48,5408	1,1769
2016	56 730	8 224	1,1695	16,9546	1,3764
2017	59 828	3 098	1,0546	5,4610	1,4516
2018	77 033	17 205	1,2876	28,7574	1,8690
Průměr	52 661,33	7 163,4	1,1332	13,3241	-

Zdroj: Zámek Kačina, vlastní zpracování

Z dosažitelných údajů o návštěvnosti v tabulce 18 je možné vidět, že celková návštěvnost zámku Kačina je rostoucí. Výjimkou byl rok 2014, kdy oproti roku 2013 došlo k poklesu návštěvníků o 20,77%. Snížení bylo především způsobeno akcí Princeznovský bál, která se v roce 2013 konala právě na zámku Kačina a jejíž návštěvnost dosahovala kolem deseti tisíc návštěvníků. Dále je možné vidět, že v letech 2015 a 2018 výrazně vzrostla návštěvnost. V roce 2015 vzrostl počet návštěvníků o 48,5% díky akci Kefír, která se na zámku konala poprvé. Jedná se o rodinný festival v podobě her určených pro děti, hudebních a zábavních vystoupeních, které pořádá Česká pošta a Česká spořitelna. Tento festival se od roku 2015 tradičně koná každý rok právě na Kačině. V roce 2018 vzrostl počet návštěvníků o 17 205, to je o 28,75%. Příčinou byly především dvě

události konající na začátku září, a to výše zmíněný festival Kefír a krajské Vinobraní, které je považováno v posledních letech za jednu z největších akcí konající se na zámku Kačina. Během těchto akcí přispělo k vysoké návštěvnosti také velmi vydařené počasí.

Tabulka 19: Model počtu návštěvníků na zámku Kačina v letech 2013-2018

Trendová funkce	Tvar funkce	Index determinace
Lineární	$y' = 25\,779 + 7680,8t_i$	0,853
Kvadratická	$y' = 38\,748 - 2046,5t_i + 1389,6t_i^2$	0,913
Exponenciální	$y' = 30\,470e^{0,1457t_i}$	0,8196
Logaritmická	$y' = 19\,317\ln(t_i) + 31\,479$	0,677

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6 znázorňuje roční vývoj počtu návštěvníků na zámku Kačina od roku 2013 do roku 2018. Na základě indexů v tabulce 19 byla pro výpočet očekávané návštěvnosti vybrána kvadratická funkce, jejíž index determinace dosahoval hodnoty 0,913. Funkce po vypočítání regresních koeficientů má tvar:

$$y' = 38\,748 - 2046,5t_i + 1389,6t_i^2, \text{ kde } t_i = 1, 2, 3, \dots, 6$$

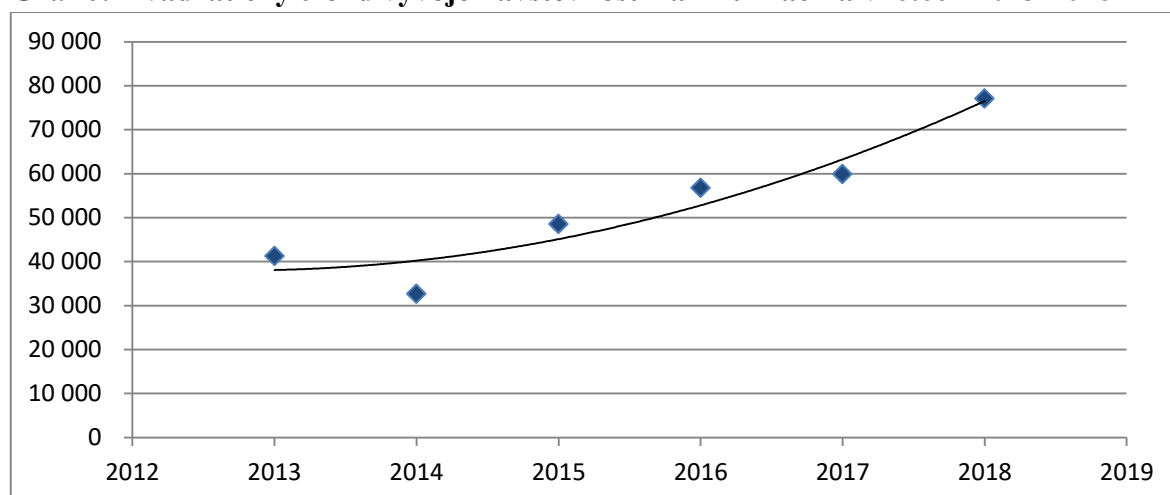
Za předpokladu, že nedojde ke značným změnám, očekávaná návštěvnost pro rok 2019 by měla být 92 513 osob, což je o 20,09% více než oproti minulému roku. Pro rok 2020 se odhaduje roční počet návštěvníků na 111 310 osob.

Tabulka 20: Predikce počtu návštěvníků na zámku Kačina pro rok 2019 a 2020

Rok	Bodový odhad	Intervalový odhad
2019	92 512,9	(58 688,15; 126 339,45)
2020	111 310,4	(53 425,38; 169 197,53)

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti zámku Kačina v letech 2013-2018

Zdroj: Zámek Kačina, vlastní zpracování

5.5.1 Sezónní návštěvnost na zámku Kačina

Tabulka 21 zachycuje sezónní návštěvnost mezi lety 2015-2018. V I. a IV. čtvrtletí je zaznamenána nejnižší návštěvnost, která je způsobena tím, že je zámek v lednu, únoru, březnu, listopadu a prosinci uzavřený. Zámek je v tomto období přístupný pouze filmařům, školám či zájezdům turistů, kteří jsou objednáni. Avšak ve IV. kvartálu od roku 2017 sezónní návštěvnost roste, jelikož se na zámku začala konat nová akce „Nedělní advent na zámku“.

Nejvyšší sezónní návštěvnost je ve III. Kvartálu. Jedná se o období léta, kdy je hezké počasí a lidé mají více volna. Další velký podíl na návštěvnosti v tomto období mají svatby a kulturní akce, které probíhají každoročně na zámku, a to například Vinobraní či festival Kefír.

Ve II. čtvrtletí roku 2016 a 2018 došlo oproti ostatním rokům k vzrůstu návštěvnosti. V červnu roku 2016 probíhali na zámku školní výlety, lektorské programy a byl nájemní den pojišťovny Kooperativa, který se jmenoval Bejby Pank, který byl určený pro zaměstnance pojišťovny. Naopak v červnu 2018 se na vysoké návštěvnosti podílely především akce Muzejní noc a Makačino zahrnující soubor divadelních představeních probíhajících na Kačině.

Tabulka 21: Vývoj sezónní návštěvnosti na Zámku Kačina v letech 2015-2018

Rok	I.	II.	III.	IV.
2015	235	12 821	31 698	3 752
2016	518	23 708	29 538	2 966
2017	203	17 280	34 934	7 411
2018	974	24 811	40 838	10 410

Zdroj: zámek Kačina, vlastní zpracování

Na základě působení sezónních vlivů je návštěvnost dle tabulky 22 v I. a II. kvartálu pod průměrem na úrovni 3,28 % a 36,13 %. Ve III. kvartálu je maximální zaznamenaná hodnota 2,2641, která je ovlivněna letními měsíci a vyšším počtem kulturních akcí, které v tomto období probíhají. Zámek je na takové množství lidí připraven, jelikož akce probíhají pouze venku na zahradách zámku. Pro následné výpočty a predikci byla sestavena lineární trendová funkce:

$$y' = 9119,4 + 707,25t_i, \text{ kde } t_i = 1,2,\dots,16$$

Tabulka 22: Průměrné sezónní indexy zámku Kačina

Čtvrtletí	$\bar{s}_i$
I.	0,0328
II.	1,3407
III.	2,2641
IV.	0,3613

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 23 jsou vypočteny pomocí trendové funkce jednotlivé čtvrtletní předpovědi pro rok 2019 a 2020. Z tabulky 23 je zřejmé, že nejméně turistů bude v I. čtvrtletí. Naopak největší nárůst návštěvníků se předpokládá ve III. čtvrtletí.

Tabulka 23: Čtvrtletní predikce návštěvnosti zámku Kačina pro rok 2019 a 2020

Očekávaný počet návštěvníků		
Čtvrtletí	2019	2020
I.	693	786
II.	29 295	33 088
III.	51 072	57 477
IV.	8 405	9 427

Zdroj: Vlastní zpracování

5.6 Vývoj návštěvnosti na zámku Žleby

Tabulka 24: Vývoj počtu návštěvníků na zámku Žleby v letech 2010-2018

Rok	Počet návštěvníků	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Relativní přírůstek (%)	Bazický index
2010	45 286	-	-	-	1
2011	47 797	2 511	1,0554	5,5448	1,0554
2012	47 145	-652	0,9864	-1,3641	1,0411
2013	42 319	-4 826	0,8976	-10,2365	0,9345
2014	53 738	11 419	1,2698	26,9832	1,1866
2015	54 730	992	1,0185	1,8460	1,2085
2016	77 475	22 745	1,4156	41,5586	1,7108
2017	80 499	3 024	1,0390	3,9032	1,7776
2018	89 101	8 602	1,1069	10,6858	1,9675
Průměr	59 787,8	5 476,875	1,0883	8,8278	

Zdroj: Správa zámku Žleby, vlastní zpracování

Tabulka 24 zachycuje roční návštěvnost na zámku Žleby v letech 2010-2018. Roku 2012 došlo k nepatrnému snížení návštěvnosti. Největší pokles návštěvníků byl

však zaznamenán v roce 2013, kdy se počet návštěvníků snížil o 10,24 %. Důvodem poklesu bylo špatné počasí a povodně, které byly v červnu a dále rekonstrukce exteriéru, kdy byl zámek obklopen lešením. To mohlo odradit turisty od návštěvy. Naopak nejvyšší přírůstek návštěvnosti byl v roce 2014 a 2016. Oproti roku 2013 byla v roce 2014 zvýšená návštěvnost o 26,98 %, a to díky výše zmíněným faktorům, které se odehrály v roce 2013. Od roku 2014 se návštěvnost neustále zvyšuje. V letech 2015 – 2018 probíhaly na zámku jarmarky. Jednalo se o folklórní vystoupení, divadlo, středověkou hudbu a prodej řemeslných a uměleckých děl či koření apod. První rok se jednalo pouze o Vánoční jarmark, ale roku 2016 se počet návštěvníků zvýšil o 22 745, jelikož se nově ve Žlebech konal i Velikonoční jarmark.

Tabulka 25: Model počtu návštěvníků na zámku Žleby v letech 2010-2018

Trendová funkce	Tvar funkce	Index determinace
Lineární	$y^{\wedge} = 30\ 918 + 5774t_i$	0,806
Kvadratická	$y^{\wedge} = 49\ 556 - 4392,2t_i + 1016,6t_i^2$	0,934
Exponenciální	$y^{\wedge} = 36\ 403e^{0,092t_i}$	0,812
Logaritmická	$y^{\wedge} = 18\ 527\ln(t_i) + 33\ 435$	0,572

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 25 lze vidět, že kvadratická funkce má nejvyšší index determinace blížíci se jedné. Je tedy i nejvhodnější pro predikci, jelikož vystihuje časovou řadu z 93,4%. V grafu 7 můžeme pozorovat vývoj trendové funkce, jejíž tvar je:

$$y^{\wedge} = 49\ 556 - 4392,2t_i + 1016,6t_i^2, \text{ kde } t_i = 1, 2, 3, \dots, 9$$

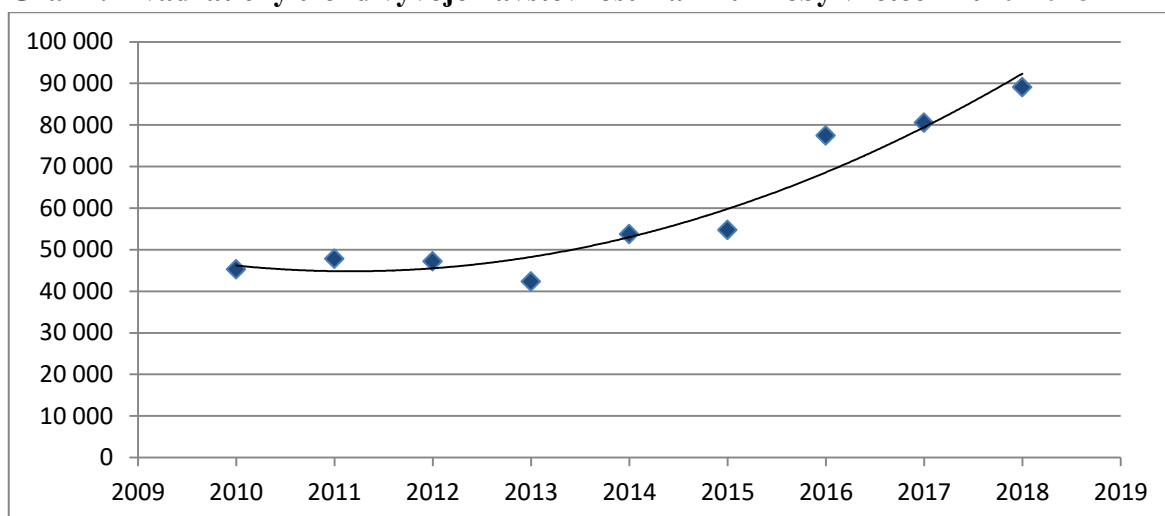
Očekávaná návštěvnost v roce 2019 by měla činit 107 294 osob, nicméně i přes vysokou přesnost této predikce nelze brát tento výsledek vážně. Od roku 2019 se totiž na zámku zrušili veškeré jarmarky, které měly třetinový podíl na návštěvnosti, a tak správa zámku očekává velký pokles návštěvníků v příštích letech.

Tabulka 26: Predikce počtu návštěvníků na zámku Žleby pro rok 2019 a 2020

Rok	Bodový odhad	Intervalový odhad
2019	107 294	(91 033,40; 123 557,65)
2020	124 250,4	(100 325,91; 148 178,63)

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 7: Kvadratický trend vývoje návštěvnosti zámku Žleby v letech 2010-2018

Zdroj: Správa zámku Žleby, vlastní zpracování

5.6.1 Sezónní návštěvnost na zámku Žleby

V tabulce 27 se nacházejí čtvrtletní údaje návštěvnosti na zámku Žleby mezi lety 2016-2018. Nejvyšší sezónní návštěvnost je ve III. kvartálu, kdy jsou letní prázdniny a různé společensko-kulturní akce jako je například Svatoanenský jarmark či noční prohlídky. Naopak nejnižší hodnotu má I. kvartál v průměru okolo 9240 osob. Jak je možné vidět v I. kvartálu jsou velmi rozdílné hodnoty. Za normálních okolností je zámek v lednu, únoru, březnu, listopadu a prosinci zavřený, avšak na zámku se přes velikonoční svátky pořádá Velikonoční jarmark. Velikonoce jsou pohyblivým svátkem, a proto v roce 2016 a 2018 spadla tato akce i do I. kvartálu.

Ve IV. čtvrtletí navštíví zámek v průměru okolo 13 576 turistů. Velký podíl na návštěvnosti mají adventní prohlídky a Vánoční jarmark, který se koná v listopadu.

Tabulka 27: Vývoj sezónní návštěvnosti na Zámku Žleby v letech 2016-2018

Rok	I.	II.	III.	IV.
2016	15 395	13 045	37 193	11 842
2017	67	29 790	35 051	15 591
2018	12 258	26 097	37 450	13 296

Zdroj: Zámek Žleby, vlastní zpracování

V tabulce 28 je možné vidět, že výsledné průměrné sezónní indexy jsou ovlivněni počasím a akcemi. Nadprůměrné hodnoty se vyskytují opět ve III. a II. kvartálu, kdy se v tomto období projevují letní prázdniny, akce a začínají prohlídky. Ve III. čtvrtletí je

návštěvnost nad průměrem, a to o 76,59 %. Nejnižší sezónní index je zaznamenán v I. kvartálu a činí 0,4832. Tyto hodnoty a následující predikce jsou získány na základě vytvořené trendové funkce:

$$y' = 16\,662 + 604,19t_i, \text{ kde } t_i = 1, 2, \dots, 12$$

Tabulka 28: Průměrné sezónní indexy zámku Žleby

Čtvrtletí	$\bar{s}_i$
I.	0,4832
II.	1,1159
III.	1,7659
IV.	0,6340

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 29 zobrazuje sezónní předpověď pro zámek Žleby pro rok 2019 a 2020. Pomocí průměrných sezónních indexů z tabulky 28 a lineární trendové funkce byly vypočteny budoucí hodnoty.

V roce 2019 je nejvyšší očekávaná návštěvnost předpokládána ve III. kvartálu. Počet návštěvníků by měl v tomto období činit 45 428. Minimální hodnoty se odhadují na I. a IV. čtvrtletí.

Tabulka 29: Čtvrtletní predikce návštěvnosti zámku Žleby pro rok 2019 a 2020

Očekávaný počet návštěvníků		
Čtvrtletí	2019	2020
I.	11 847	13 015
II.	28 033	30 730
III.	45 428	49 695
IV.	16 693	18 225

Zdroj: Vlastní zpracování

5.7 Návrhy a doporučení

Okres Kutná Hora z hlediska rozvoje cestovního ruchu má dobré předpoklady. Okolí Kutné Hory a samotné město Kutná Hora má mnohé, co turistům nabídnout. Od společensko-kulturních akcí, jako je například Královské stříbření a Gastrofestival v Kutné Hoře, dožínky a festival Kefir na Kačině, až po historické památky.

Z výsledků analýz jednotlivých památek se za sledované roky prokázalo, že počet turistů se neustále zvyšuje. Výjimkou je zámek Žleby, u kterého se předpokládá pokles,

protože došlo ke zrušení jarmarků, které tvořily téměř třetinu návštěvnosti. Počet hostů hromadných ubytovacích zařízení je také rostoucí povahy, ačkoliv počet rezidentů výrazně převažuje nad počtem nerezidentů, a to z důvodu, že se okres nachází necelých 72 km od Prahy, a tak zahraničním turistů stačí pouze den na návštěvu, protože jsou často ubytováni právě v Praze.

Pro zvýšení zájmu o ubytování by pomohla řada věcí. Majitelé by se měli soustředit na zkvalitnění poskytovaných služeb, zlepšení vybavenosti hotelu, ale také na zvýšení kvalifikovanosti zaměstnanců z hlediska cizích jazyků. Dalším častým problémem je propagace. Nejedná se pouze o ubytovací zařízení, ale i o některé památky. V Kutné Hoře je nejvíce propagován chrám sv. Barbory, Kostnice, České muzeum stříbra a katedrála Nanebevzetí Panny Marie. O tomto faktu svědčí i vysoká návštěvnost v poměru s ostatními památkami, které se v městě nacházejí. Na návštěvu výše zmíněných památek stačí turistům jeden den. Proto by město mělo dát do povědomí i jiné památky, kam patří například kaple Božího těla, Jezuitská kolej-GASK nebo Vlašský dvůr. Tím by se zvedla jak návštěvnost památek, tak i počet hostů v ubytovacích zařízeních, protože by už pouhý den nestačil. Římskokatolická farnost začala tuto situaci řešit, a to tak, že zavedla prodej kombinovaných vstupenek, které zahrnují vstupné do více objektů.

Propagace by pomohla i sportovním objektů v podobě reklamních bannerů či sociálních sítích. V okolí Kutné hory se nachází naučná cykloturistická stezka, která vede přes historické památky, bobová dráha, nově postavená dráha pro motokáry, zimní stadion, sportovní hala Klimeška, plavecký bazén a mnoho další.

Dalším problémem pro turisty, kteří se vydají do okresu na vlastní pěst, je městská hromadná doprava. Konkrétně se jedná o nádraží v Kutné Hoře, které je na okraji města a turisté mají mnohdy problém se dostat do centra. Nádraží je totiž od centra vzdálené přibližně 3 kilometry a o víkendech, kdy přijíždí nejvíce turistů, jezdí autobusy pouze jednou za hodinu. Dostat se na zámek Kačina z pohledu cizince už je horší díky komplikovanosti autobusů. Přesunutím autobusů na hlavní nádraží, které by jezdily přímo na zámek, a dostatečná propagace zámku by mohly vést ke zvýšení návštěvnosti zahraničních turistů. Proto ve většině případů jezdí turisté na zámek ve formě zájezdů.

Na sezónní návštěvnosti se značně podílí počasí. Problém, který nastává v období zimních měsíců, by se mohl vyřešit například pořádáním adventních, vánočních či masopustních akcí. Podobné akce zavedl zámek Kačina a zámek Žleby a úspěšně tak zvedli zájem turistů. Na zámku ve žlebech by bylo vhodné uvažovat o zavedení nových

akcí po rodiče s dětmi (Den dětí), které by nahradily způsobenou ztrátu zaviněnou zrušením jarmarků. Dále by pomohlo otevření památek o víkendech, v době vánočních svátků či jarních prázdnin. Často mají památky v tomto období změněnou otevírací dobu nebo mají zcela zavřeno, a to po dobu 5 měsíců.

6 Závěr

Bakalářská práce se věnovala vývoji cestovního ruchu v okrese Kutná Hora. Byla provedena analýza dosavadního vývoje počtu hromadných ubytovacích zařízení, struktury návštěvníků v okrese a dále návštěvnosti vybraných památek – chrámu sv. Barbory, Kostnice, zámku Kačina a zámku Žleby.

Zpočátku práce analyzuje počet hromadných ubytovacích zařízení, počet hostů a přenocování v letech 2012-2018. Počet hromadných ubytovacích zařízení se od roku 2012 do roku 2018 zvýšil pouze o 4. Lze předpokládat, že kapacita těchto zařízení není zcela využívána i přes rostoucí počet hostů, a tak je zbytečné zavádět více ubytovacích zařízení.

Mezi počtem hostů a počtem přenocování byl zaznamenán obdobný vývoj. Během sledovaného období se počet hostů každoročně zvýšil o 8,8 % a počet přenocování o 7,8 %. Z analýzy také vyplynulo, že nejvíce tato zařízení využívají právě rezidenti, kteří tvoří téměř tři čtvrtiny hostů. Tento výrazný rozdíl mezi rezidenty a nerezidenty je způsoben tím, že se Kutná Hora nachází blízko Prahy. Díky tomu často zahraniční turisté navštěvují Kutnou Horu a okolí ve formě jednodenních zájezdů. V roce 2017 byl dosažen největší nárůst, kdy došlo ke zvýšení o 30,23 %, jelikož v tomto roce se začalo dynamicky rozvíjet odvětví ubytovacích a stravovacích služeb a byla zaznamenána nízká nezaměstnanost. Naopak v roce 2013 došlo ke snížení, a to hlavně u počtu rezidentů, které bylo způsobené vyšší nezaměstnaností, kterou zapříčinila recese. Kromě těchto výjimek návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení stále roste.

Práce dále analyzuje roční a sezónní návštěvnost výše zmiňovaných památek. Pro analýzu vybraných ukazatelů byly použity základní charakteristiky časových řad, dále byly sestrojeny trendové funkce a na základě nejvyššího indexu determinace, který se nejvíce blížil jedné, byla zvolena vhodná funkce, podle které byl vypočtený bodový a intervalový odhad.

Po dobu sledování byla návštěvnost památek převážně rostoucího charakteru. Změny v počtu návštěvníků se připisovaly především ekonomicko-politickým situacím, rekonstrukcím, svátkům, klimatu ale i akcím, které výrazně působily na návštěvnost památek. Typickým příkladem je zámek Kačina a zámek Žleby, kde je možné vidět, že akce jsou hlavní příčinou, které výrazně ovlivňují návštěvnost.

Mezi nejvíce navštěvované památky stále patří chrám sv. Barbory a Kostnice, které jsou ikonické pro tento okres. Za zkoumané období v letech 2007-2018 návštěvnost u chrámu sv. Barbory vzrostla o 123,61% a u Kostnice o 152,01 %. Největší snížení u těchto památek bylo zaznamenáno v letech 2008, 2009, 2015, které bylo vyvolané ekonomickými situacemi ve světě. U chrámu sv. Barbory došlo k propadu ještě v roce 2018, kdy se počet návštěvníků snížil o 4,71 %, a to kvůli probíhající rekonstrukci a problému spojeným se sjednocením vstupenek.

Dle provedených predikcí pro rok 2019 a 2020 se bude počet návštěvníků u jednotlivých památek zvyšovat s výjimkou na zámek Žleby, protože od roku 2019 došlo na zámku ke zrušení všech jarmarků, které tvořily třetinový podíl celkové návštěvnosti a tak i přes predikci, kdy návštěvnost v následujících letech byla rostoucího charakteru, se naopak očekává velký pokles v počtu návštěvníků.

U památek byla také sledovaná sezónnost a podle čtvrtletních údajů byly zkonstruovány průměrné sezónní indexy a následná čtvrtletní predikce. Po vypočtení průměrných sezónních indexů u památek bylo zjištěno, že nejvíce turistů navštěvuje památky v II. a III. kvartálu. Jedná se o období jarních a letních měsíců, kdy se koná nejvíce společensko-kulturních akcí. Naopak nejnižší počet návštěvníků se objevuje v I. kvartálu, protože je chladné počasí, nekonají se žádné akce a památky mají často zavřeno. Ve IV. kvartálu je návštěvnost oproti I. kvartálu vyšší, a to z důvodů, že se jedná o období Vánoc, kdy památky často pořádají různé adventní prohlídky a tematické vánoční akce.

Nejvyšší průměrný sezónní index byl zaznamenán ve III. čtvrtletí na zámku Kačina a činil 2,2694. Hlavní příčinou této vysoké hodnoty jsou každoročně konající se akce – Vinobraní a festival Kefír, které jsou velice oblíbené v této oblasti. Nejnižší vykazovaná hodnota 0,0328 byla poté v I. čtvrtletí opět na zámku Kačina. Zámek je v tomto období uzavřený a návštěvy jsou určeny pouze pro zájezdy a školy, které si prohlídky musí rezervovat.

Pro zlepšení podmínek z hlediska cestovního ruchu v okrese byl v poslední části práce zhotoven seznam návrhů a doporučení. Ukázalo se, že častým problémem je malá propagace méně významných památek, ale i hromadných ubytovacích zařízení a sportovních atrakcí. I přes zaznamenané roční výkyvy Kutnou Horu ročně navštěvuje obrovské množství turistů a tak lze konstatovat, že se každým rokem stává oblíbenějším a vyhledávanějším místem pro turisty. Pro okres to znamená jediné, zkvalitnit propagaci a nabízené služby a usilovat o zvýšení počtu turistů nejenom v Kutné Hoře ale i v okolí.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje:

- [1] SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. ISBN 978-80-213-1736-9.
- [2] HINDLS, Richard. *Statistika pro ekonomy*. 8. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-43-6.
- [3] HESKOVÁ, Marie. *Cestovní ruch: pro vyšší odborné školy a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.
- [4] RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. Vyd. 3., rozš. Ostrava: Key Publishing, 2009. Management (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-028-6.
- [5] LOCHMANNOVÁ, Alena. *Cestovní ruch*. Prostějov: Computer Media, 2015. ISBN 978-80-7402-216-6.
- [6] BERÁNEK, Jaromír. *Ekonomika cestovního ruchu*. Praha: Mag Consulting, 2013. ISBN 978-80-86724-46-1.
- [7] PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky: vymezení a fungování trhu turismu, přístupy k hodnocení významu a vlivu turismu, charakteristika turismu České republiky*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3748-5.
- [8] RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-4039-3.
- [10] INDROVÁ, Jarmila. *Cestovní ruch: (základy)*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica, 2009. ISBN 978-80-245-1569-4.
- [11] GOELDNER, Charles R. a J. R. Brent RITCHIE. *Cestovní ruch: principy, příklady, trendy*. Brno: BizBooks, 2014. ISBN 978-80-251-2595-3.
- [12] HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, c2003. Expert (Grada). ISBN isbn80-247-0202-9.

Internetové zdroje:

- [9] METODICKÉ VYSVĚTLIVKY. ČSÚ (online). (cit. 09.09.2019) Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/9205-06-k_31_12__2005-metodicke_vysvetlivky.

- [13] O SOCR ČR. *Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR* (online). (cit. 24.07.2019). Dostupné z: <http://www.socr.cz/o-socr-cr/>.
- [14] UNESCO. *Čtrnáct českých divů světa - České dědictví UNESCO* (online). (cit. 24.07.2019). Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/sdruzeni/>.
- [15] NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚŘAD (online). (cit. 10.09.2019). Dostupné z: <https://www.npu.cz/cinnosti>.
- [16] NÁRODNÍ PROGRAM PODPORY CESTOVNÍHO RUCHU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* (online). (cit. 26.08.2019). Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Cestovni-ruch/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione>.
- [17] ROZVOJ ZÁKLADNÍ A DOPROVODNÉ INFRASTRUKTURY. *Ministerstvo pro místní rozvoj* (online). (cit. 26.08.2019). Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Cestovni-ruch/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione/Rok-2019-Rozvoj-zakladni-a-doprovodne-infrastruk>.
- [18] MARKETINGOVÉ AKTIVITY V CESTOVNÍM RUCHU. *Ministerstvo pro místní rozvoj* (online). (cit. 26.08.2019). Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Narodni-dotace/Cestovni-ruch/Narodni-program-podpory-cestovniho-ruchu-v-regione/Rok-2019-Marketingove-aktivity-v-cestovnim-ruchu>.
- [19] CESTOVNÍ RUCH. *Evropská komise* (online). (cit. 27.08.2019). Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/themes/tourism/.
- [20] CESTOVNÍ RUCH. *Učební text* (online). (cit. 09.08.2019). Dostupné z: https://is.muni.cz/do/econ/soubory/katedry/kres/studijni_texty/cestovni_ruch_ePDF.pdf.
- [21] PLATEBNÍ BILANCE. *Česká národní banka* (online). (cit. 19.08.2019). Dostupné z: <https://www.cnb.cz/analytics/saw.dll?Dashboard>.
- [22] ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU ČT V RÁMCI EVROPY A SVĚTA. *Ministerstvo pro místní rozvoj* (online). (cit. 19.08.2019). Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getattachment/38dcf411-4e5b-47e7-b1d7-c283654ab7b3/Analyza-cestovniho-ruchu-CR-v-ramci-Evropy-a-sveta.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf>.
- [23] SATELITNÍ ÚČET. *Český statistický úřad* (online). (cit. 19.08.2019). Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/tabulky_satelitniho_uctu_cestovniho_ruchu.
- [24] KUTNÁ HORA. *Český statistický úřad* (online). (cit. 15.11.2019). Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_okresu_kutna_hora.

- [25] KUTNÁ HORA UNESCO. *Čtrnáct českých divů světa - České dědictví UNESCO* (online). (cit. 15.11.2019). Dostupné z: <https://www.unesco-czech.cz/kutna-hora/predstaveni/>.
- [26] CHRÁM SVATÉ BARBORY. *Městský informační portál* (online). (cit. 18.11.2019). Dostupné z: <https://destinace.kutnahora.cz/d/chram-sv-barbory>.
- [27] CHRÁM SVATÉ BARBORY. *Památkový Katalog* (online). (cit. 18.11.2019). Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/chram-sv-barbory-2154494>.
- [28] KOSTNICE. *Sedlec* (online). (cit. 18.11.2019). Dostupné z: <https://www.sedlec.info/kostnice/historie/>.
- [29] ZÁMEK KAČINA. *Zámek Kačina – historie* (online). (cit. 18.11.2019). Dostupné z: <https://www.kacina.cz/historie>.
- [30] ZÁMEK ŽLEBY. *Památkový Katalog* (online). (cit. 22.11.2019). Dostupné z: <https://pamatkovykatalog.cz/zamek-zleby-2149514>.

8 Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1: Měsíční návštěvnost chrámu sv. Barbory v letech 2016 - 2018	63
Příloha 2: Výpočet sezónních indexů chrámu sv. Barbory v letech 2016 - 2018.....	63
Příloha 3: Měsíční návštěvnost Kostnice v letech 2016 – 2018	64
Příloha 4: Výpočet sezónních indexů Kostnice v letech 2016 - 2018	64
Příloha 5: Měsíční návštěvnost zámku Kačina v letech 2015 - 2018	65
Příloha 6: Výpočet sezónních indexů zámku Kačina v letech 2016 - 2018	65
Příloha 7: Měsíční návštěvnost zámku Žleby v letech 2016 - 2018	66
Příloha 8: Výpočet sezónních indexů zámku Žleby v letech 2016 - 2018	66
Příloha 9: Vývoj počtu jednotlivých HUZ mezi roky 2012-2018	67

Příloha 1: Měsíční návštěvnost chrámu sv. Barbory v letech 2016-2018

Měsíční návštěvnost 2016 - 2018			
	2016	2017	2018
leden	11 302	12 960	12 695
únor	9 185	10 067	9 863
březen	17 831	17 326	17 689
duben	23 351	32 615	30 087
květen	32 488	37 826	36 483
červen	31 766	34 423	33 822
červenec	42 738	44 629	42 299
srpen	45 959	46 906	42 752
září	35 649	35 613	36 523
říjen	28 478	29 582	28 292
listopad	16 329	18 527	16 026
prosinec	17 282	19 769	17 682

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora-Sedlec, vlastní zpracování

Příloha 2: Výpočet sezónních indexů chrámu sv. Barbory v letech 2016-2018

Čtvrtletí	y_i	t_i	y_i'	s_i
2016				
I.	38 318	1	73820,3	0,51907
II.	87 605	2	75198,6	1,16498
III.	124 346	3	76576,9	1,62381
IV.	62 089	4	77955,2	0,79647
2017				
I.	40 353	5	79333,5	0,50865
II.	104 864	6	80711,8	1,29924
III.	127 148	7	82090,1	1,54888
IV.	67 878	8	83468,4	0,81322
2018				
I.	40 247	9	84846,7	0,47435
II.	100 392	10	86225	1,16430
III.	121 574	11	87603,3	1,38778
IV.	62 000	12	88981,6	0,69677

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 3: Měsíční návštěvnost Kostnice v letech 2016–2018

Měsíční návštěvnost 2016 - 2018			
	2016	2017	2018
leden	14 380	17 630	19 435
únor	12 140	14 308	15 499
březen	22 362	22 316	27 451
duben	25 440	38 897	40 458
květen	37 837	45 925	46 208
červen	37 460	45 950	45 215
červenec	52 754	59 015	60 746
srpen	55 064	59 427	60 052
září	39 507	40 604	43 727
říjen	35 958	39 101	39 428
listopad	20 870	23 049	23 096
prosinec	22 941	25 226	25 634

Zdroj: Římskokatolická farnost Kutná Hora-Sedlec, vlastní zpracování

Příloha 4: Výpočet sezónních indexů Kostnice v letech 2016-2018

Čtvrtletí	y_i	t_i	y_i'	s_i
2016				
I.	48 882	1	86559,5	0,56472
II.	100 737	2	89850	1,12117
III.	147 325	3	93140,5	1,58175
IV.	79 769	4	96431	0,82721
2017				
I.	54 254	5	99721,5	0,54406
II.	130 772	6	103012	1,26948
III.	159 046	7	106302,5	1,49616
IV.	88 158	8	109593	0,80441
2018				
I.	62 385	9	112883,5	0,55265
II.	131 881	10	116174	1,1352
III.	164 525	11	119464,5	1,37719
IV.	88 158	12	122755	0,71816

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 5: Měsíční návštěvnost zámku Kačina v letech 2015-2018

Měsíční návštěvnost 2015 - 2018				
	2015	2016	2017	2018
leden	0	160	392	0
únor	51	0	30	155
březen	184	358	552	48
duben	4254	6 145	6 179	4 898
květen	3459	4 063	7 469	3 743
červen	5108	13 500	11 163	8 639
červenec	5456	5 884	10 818	6 195
srpen	5535	5 397	7 538	6 937
září	20707	18 257	22 482	21 802
říjen	3501	2 409	7 812	4 768
listopad	52	457	141	486
prosinec	199	100	2 457	2 157

Zdroj: Zámek Kačina, vlastní zpracování

Příloha 6: Výpočet sezónních indexů zámku Kačina v letech 2016-2018

Čtvrtletí	y_i	t_i	y_i'	s_i
2015				
I.	235	1	9826,65	0,02391
II.	12 821	2	10533,9	1,21712
III.	31 698	3	11241,2	2,81982
IV.	3 752	4	11948,4	0,31402
2016				
I.	518	5	12655,7	0,04093
II.	23 708	6	13362,9	1,77417
III.	29 538	7	14070,2	2,09934
IV.	2 966	8	14777,4	0,20071
2017				
I.	203	9	15484,7	0,01311
II.	17 280	10	16191,9	1,06720
III.	34 934	11	16899,2	2,06720
IV.	7 411	12	17606,4	0,42093
2018				
I.	974	13	18313,7	0,05318
II.	24 811	14	19020,9	1,30441
III.	40 838	15	19728,2	2,07004
IV.	10 410	16	20435,4	0,50941

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 7: Měsíční návštěvnost zámku Žleby v letech 2016-2018

Měsíční návštěvnost 2016 - 2018			
	2016	2017	2018
leden	0	0	0
únor	0	0	0
březen	12 258	15 395	67
duben	12 979	2 439	17 051
květen	7 477	5 321	7 087
červen	5 641	5 285	5 652
červenec	19 929	18 857	17 054
srpen	11 307	13 084	12 761
září	6 214	5 252	5 236
říjen	2 036	3 234	2 170
listopad	8 597	5 205	9 976
prosinec	2 663	3 403	3 445

Zdroj: Zámek Žleby, vlastní zpracování

Příloha 8: Výpočet sezónních indexů zámku Žleby v letech 2016-2018

Čtvrtletí	y_i	t_i	y_i'	s_i
2016				
I.	15 395	1	17266,2	0,89163
II.	13 045	2	17870,4	0,72998
III.	37 193	3	18474,6	2,0132
IV.	11 842	4	19078,8	0,62069
2017				
I.	67	5	19683	0,0034
II.	29 790	6	20287,1	1,46842
III.	35 051	7	20891,3	1,67778
IV.	15 591	8	21495,5	0,72531
2018				
I.	12 258	9	22099,7	0,55467
II.	26 097	10	22703,9	1,14945
III.	37 450	11	23308,1	1,60674
IV.	13 296	12	23912,3	0,55603

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 9: Vývoj počtu jednotlivých HUZ mezi roky 2012-2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Hotel *****	-	-	-	-	-	-	.
Hotel, motel, hotel ****	2	2	2	2	3	3	4
Hotel, motel, hotel ***	8	8	8	11	10	9	10
Hotel, motel, hotel **	1	1	1	1	1	2	2
Hotel, motel, hotel *	1	1	1	1	-	-	-
Hotel garni ****,***,**,*	-	-	-	-	-	-	-
Penzion	17	16	18	19	18	23	23
Kemp	7	7	7	8	8	8	8
Chatová osada	10	11	10	7	9	8	5
Turistická ubytovna	1	3	2	2	2	1	1
Ostatní HUZ	8	8	5	5	6	5	6

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování